

Høyhastighetstoget fra Stavanger

Avgang	Tog til	Reisetid	Spor	Merknader
05:30	Oslo	2.05	2	Direktetog
05:45	Bergen	1.25	3	Stopp Haugesund
06:00	Oslo	2.05	2	Direktetog
06:15	Bergen	1.20	1	Direktetog
06:30	Oslo	2.05	2	Direktetog
06:45	Bergen	1.25	3	Stopp Haugesund
07:00	Oslo	2.10	2	Stopp Drammen
07:15	Oslo	2.05	2	Direktetog
07:30	Bergen	1.25	1	Direktetog

Drøm eller virkelighet?

PÅ SKINNER: Stavanger-Oslo på to timer og fem minutter? Etter Deutsche Bahne sin rapport som viser at høyhastighetsbane er lønnsomt, skal regjeringen få fortgang i det videre utredningsarbeidet. Næringsforeningene i Bergen, Haugesund og Stavanger understreker nå behovet for at Vestlandet står sammen i spørsmålet om trasévalget.

■ Side 18, 19, 20 og 21

Store utfordringer i Sandnes

Sandnes sentrum har lyktes med å få næringslivet med på laget. Så står da også store endringer for tur. Flere tusen kvadratmeter næringsareal frigis i sentrum og i havneområdet, og det vil trolig bli 15.000 nye arbeidsplasser i byregionen.

■ Side 28 og 29

Læring, næring og kultur på Bryne

Høyhus på 18 etasjer, Garborg-senter, folkebibliotek og to nye videregående skoler utgjør en helt ny bydel på Bryne. Forum Jæren i Hetlandkvartalet er basert på et konsept hvor læring, næring og kultur skal virke sammen, men veien fram har vært kronglete og konfliktfylt.

■ Side 6, 7, 8, 9, 10 og 11

Stavanger kan få kokebok-OL

Gourmand World Cookbook Awards (GWCA) kan sammenlignes med et uoffisielt OL for kokebøker. Arrangørene har besøkt Stavanger flere ganger det siste året. De har blitt så imponert over matmiljøet i regionen at de svært gjerne vil legge neste års mesterskap hit.

■ Side 14 og 15

22

Direktør Monika Bakke i gründerbedriften Wave Energy AS har som målsetting å utvikle kommersiell teknologi for å utnytte energien fra høye bølger og de enorme kreftene som finnes i sjøen. Innen en femårsperiode er målet til Wave Energy at de første bølgekraft-anleggene skal være klare til å produsere strøm.

50

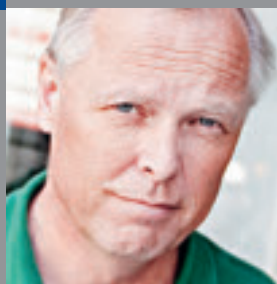
Nordsjørittet er blitt aksjeselskap og ansetter nå flere folk som skal jobbe med rittet på helårsbasis. – Vi skal utvikle ett av to ledende sykkelritt i Norge, fastslår styreleder Odd B. Skjærseth. Med 7.100 startende i år, er det fortsatt et godt stykke igjen opp til Birkebeinerrittet – som går over to dager og har 17.500 startende.

34

– Jeg er ekstremt knyttet til regionen, sier Aslak Sira Myhre. Han er politisk rød, men når det gjelder fotball er han mørkeblå. Det glødende Viking-engasjementet er rotfestet hos lederen av Litteraturhuset i sin eksiltilværelse i Oslo. Et engasjement som også er sterkt symbolsk for tilhørigheten han har til regionen.

24

Den digitale satsingen bygges ned i mediehuset Aftenbladet, og det tar redaktør Per Fjeld konsekvensen av. Etter 33 år har han hatt sin siste dag på jobb. TV Vest var den lokal tv-stasjonen i landet med høyest omsetning og flest seere, men så ble selskapet oppløst og merkenavnet endret til TV Aftenbladet – Det var naturlig for meg å slutte nå, sier Fjeld.

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Jostein Soland. Redaktør: Harald Minge. I redaksjonen: Egil Hollund, Erik Lindboe, Egil Rugland, Frode Berge, Trude Refvem Hembre, Cathrine Gjertsen og Elianne Strøm. Utgivelse/produksjon/layout: Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Telefon: 51 51 08 80. Telefaks: 51 51 08 81. E-post: post@stavanger-chamber.no. www.stavanger-chamber.no. Opplag: 14.000. Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS. Fotografer: Haagen Tangen Eriksen, Kim Laland og Philip Ternes /BITMAP. Årgang:16. Redaksjonen avsluttet: 20. juni 2009.

INNHold

LEDER	SIDE 3	KREATIVE NÆRINGER HAR	
KILDEN	SIDE 4-5	REKORDVEKST	SIDE 32-33
FRA POTLING OG GRAVING		-EKSTREMT KNYTTET TIL REGIONEN	SIDE 34-35
TIL KUNNSKAP PÅ NYE JÆREN	SIDE 6-7	DRONNINGEN FÅR DRAHJELP FRA	
VISJONEN OM LÆRING, NÆRING		JØRPELAND	SIDE 38-39
OG KULTUR!	SIDE 8-11	KEVIN SETTER STAVANGER PÅ KARTET	SIDE 40-41
HVORDAN EN ITALIENER SKAL		HÅ-VINDU MOT ØST	SIDE 42-43
VEDLIKEHOLDE ET TREHUS	SIDE 12	AVLIVER MYTEN OM NÆRINGS-	
STAVANGER KAN FÅ KOKEBOK-OL	SIDE 14-15	KLYNGENE	SIDE 44-45
SAMLING I VEST OM		PROFILER: ROXAR	SIDE 46-48
HØYHASTIGHETSBANE	SIDE 18-21	NÅ BLIR NORDSJØRITTET	
UNG DIREKTØR TAR BØLGEN	SIDE 22-23	KOMMERSIELT SELSKAP	SIDE 50-51
FØRST FORSVANT TV VEST,		KONGRESSJEGERNE	SIDE 52-53
SÅ GÅR REDAKTØREN	SIDE 24-25	NYTT FRA BRUSSEL	SIDE 55
PÅ MATJAKT I ROGALAND	SIDE 26	INNSIKT OG UTSYN	SIDE 56
SANDNES TAR DET STORE SPRANGET	SIDE 28-29	KOMMUNIKATØREN	SIDE 57
KØER HOS POLITIET SVEKKER		STYRELEDEREN	SIDE 59
HELE REGIONEN	SIDE 30-31	NYTT OM NAVN	SIDE 61-63

Den store testen for samarbeid i Vest

Vestlandets store tragedie er at det en gang ble sprengt et stort hull i Lærdal og ikke i Bjørnefjorden som skiller Os og Stord, mener Victor D. Normann. Hans poeng er at tettere forbindelser mellom Bergen og Stavanger er helt avgjørende for at Vestlandet ikke skal sakke akterut mot Oslo når det gjelder kompetanse. Nå står vi imidlertid foran den aller største samarbeidstesten: Klarer vi å stå sammen om høyhastighetstog?

Deutsche Bahn mener det er lønnsomt å bygge høyhastighetstog fra Stavanger, Haugesund og Bergen og over til Oslo via Haukeli-traseen. Vestlandsbyene knyttes dermed tettere sammen, og reisetiden til Oslo blir under 2,5 time. Banene viser stor samfunnsøkonomisk lønnsomhet og et stort markedspotensial, ifølge Deutsche Bahn. Billett- og fraktinntekter vil etter beregningene betale ned investeringen i løpet av 30 år.

Det er nå enighet i Stortinget om å utrede høyhastighetsbane. Det er en milepæl, men dette vil ta tid. Vi står foran dryge utredninger og sterke politiske dragkamper – en prosess som mange ønsker å påvirke. Vestlandets evne til å samarbeide og til å tale til beslutningstakerne med en stemme blir derfor helt avgjørende for å få sikret en høyhastighetsbane mellom øst og vest. Spørsmålet er: klarer vi det denne gang?

De første signalene om interessekonflikter har vi allerede sett. Hordalandrepresentanten Øyvind Halleraker (H) har lenge vært en ivrig forkjemper for høyhastighetsbane. Han vil imidlertid prioritere sitt eget hjemfylke og foretrekker et nytt spor langs dagens togtraseer – i stedet for Deutsche Bahn og Norsk Banes forslag over Haukeli. Det betyr lengre reisetid til Oslo for alle andre enn bergenserne.

Det verste som kan skje i den prosessen høyhastighetsbanen nå går inn i, er et sprikende Vestland, ute av stand til å prioritere. Å sende et slikt signal til Oslo vil være den sikreste garanti for at andre strekninger kan bli prioritert, og at utredningen av hurtigtog framover skjer i sneglefart fordi vi i vest ikke sammen klarer å holde saken på den politiske dagsorden. I en sak hvor Vestlandet har så mye å vinne, eventuelt så enormt mye å tape, er vi simpelthen nødt til å samle oss. Derfor tar også næringsforeningene i Stavanger, Haugesund og Bergen i dette nummeret av Rosenkilden til orde for et samarbeid mellom byene.

Det går kanskje an å ta gjennomslaget i Nasjonal transportplan når det gjelder Kyststamveien og RV 13 til inntekt for at

vi har klart å samle oss om en skikkelig veiforbindelse mellom Bergen og Stavanger. Ett eksempel på felles strategi: I fjor samordnet næringsforeningene i Vest sine krav til NTP 2010-2019, og møtte en samlet Hordalands- og Rogalandsbenk på Stortinget for å fremme en felles prioritering når det gjaldt fergefri kyststamvei og dermed beholde markedsposisjonen og konkurransekraften. Initiativet ble godt mottatt av Rogalandsbenken og Hordalandsbenken som ikke har noen formelle møtepunkter. Resultatet av denne type jobbing fikk vi jo se da regjeringen la fram det oppløftende forslaget til Nasjonal transportplan.

Men alt for mange eksempler på at de to byene har klart å trekke i samme retning finner vi ikke. Ofte blir det i stedet dragkamp, som i lokaliseringsstriden mellom Bergen og Stavanger om hvor nevrokirurgisk avdeling skulle ligge. Vinneren av slike konflikter blir som oftest Oslo, i dette tilfellet Rikshospitalet.

Skal intern konkurranse og manglende evne til felles prioriteringer hindre oss denne gangen også? Vi håper ikke det, for mye står på spill. Et felles utdannings- og arbeidsmarked mellom de to byene synes nemlig å være den eneste muligheten til å hindre den nødvendige kompetansen i å flytte til Oslo. Topp infrastruktur ved hjelp av høyhastighetstog og fergefri vei er vår mulighet til å skape en motvekt til Østlandsregionen, men da er storbyene i vest nødt til å ta det nødvendige ansvaret.

Pål Jacob Jacobsen, daglig leder for Stavanger-regionens Europa-kontor i Brussel, bringer inn et interessant perspektiv i dette nummeret av Rosenkilden. Han forteller at det er tilgangen til høyhastighetstog som kårer vinnerbyene i Europa. Siden avstandene er korte og hastigheten på togene øker, er togtrafikken blitt en sterk konkurrent til fly.

Vinnerbyer? Smak på ordet. Stavanger, Bergen og Haugesund kan oppnå en slik posisjon, men bare hvis vi står sammen.

Om skip og skinner og Vestlandet og Østlandet

Norge er det eneste landet i Europa som har fått navn etter framkomstveien – slik det er på engelsk og tysk i dag: Norway og Norwegen. Den begynner mellom Karmøy og Ryfylke-øyene og tar oss helt nord til Russegrensen. På denne veien har skipet vært framkomstmiddel nummer en.

Skipsleia var selve symbolet på nasjonalstaten. Derfor førte overgangen til hjulbåren transport til et nasjonalt paradigmeskifte. Bilen kan stå som selve symbolet for Det moderne Norge og sentraliseringen rundt Oslo. Trafikken ble løftet på land – over på hjul som trengte veier. Veiene var lettest å bygge i dalførene og slik trakk hovedføringen fra sør til nord – fra Oslo til Trondheim – dalførene fra øst mot vest til seg. Tidligere trakk Kysten trafikken til seg – til Nordvegen.

Nå brukes effektive vei- og banesystemer til å styrke sentraliseringen rundt hovedstaden og i det sentrale Østlands-området. Nye motorveier gjennom Østfold og Vestfold og gjennom fylkene nord for Oslo – gir pressområdet sårt tiltrengte veier, får vi høre. Og øker presset på pressområdet. For det er jo i det sentrale Østlands-området folk vil bo.

LØNNSOMT PÅ VESTLANDET

Vårt første høyhastighetstog skal etter alle solemerker gå gjennom Vestfold til Porsgrunn i Telemark. Norvegen er blitt til Østvegen – et transportpolitisk paradigmeskifte som har tvunget seg fram i løpet av de siste 50 årene – og gjort bilen til menneskets beste venn. Vestlandet har skapt ressurser som har gjort det mulig å bygge veier på Østlandet. Selv om Stortinget nylig vedtok Nasjonal transportplan for 2010-2019 med en rekke nye Vestlands-prosjekter, endrer dette lite på hovedinntrykket. Ressursskaperne vestpå er blitt avspist med minimale midler de siste 30 årene. Og kanskje det største paradokset av alle: Beregninger viser at det er lønnsomt å bygge ut veiene på Vestlandet. Raskere base-til-base-transport for offshore-næringen, og kjappere transport for fisken til markedene på Kontinentet øker verdiskapningen.

Vi snakker om våre to viktigste eksportnæringer. Og vi opplever at stadig større godsmengder kjøres fra Kyst-Norge til det indre Østlands-området og gjennom Sverige til Kontinentet. Mens Nordvegen fortsatt ligger der som vår nasjonale hovedvei til et Europa som krever stadig mer gods fra landeveien over på skinner og skip. Mens vi venter på ferjefrie fjordkryssninger og tunneler over og under vann, skaper det aldri så lite undring å se Kong Harald klippe snoren for firefelts motorvei til svenskegrensen. Rett før fjorårets julehandel. Og NRK troppet selvfølgelig opp på Systembolaget i Strømstad og intervjuet smørblide østlendinger – med kjappere vei til billig vin og brennevin. Og ansatte i Systembolaget gledet seg selvfølgelig over enda større pågang fra tørste nordmenn.

RESSURSENE TIL ØSTLANDET

Hva kan vi lese av denne historien? Her er den negative kraften selvforsterkende – driveren framfor noen i dagens sosialdemokratiske Norge: Den som har mye, vil ha mer. En naiv tro på markedets selvregulering får råde. Selv om finanskrisen har lært oss at fusk og fanteri dreper markedets kalde logikk. Der mange bor, vil flere bosette seg. Der blir da også miljøbelastningene større. Likevel legger vi flere og flere av våre viktigste nasjonale signalbygg til samme området – Bjørvika i Fjordbyen Oslo.

Som London bygget sitt City på rikdommen fra Imperiet, bygger Oslo sine praktbygg på rikdommen fra Nordsjøen og Norskehavet – og nå også Barentshavet. Så kan amerikanske trendsettere besøke Oslo å prøve seg på andre tankeganger: du bygger ikke byen for moderne mennesker med praktbygg, men med møteplasser.

La dette være bakteppet for det bikkjeslagsmålet som vi skal få oppleve – ganske snart: Hvor skal det norske høyhastighetsnettet bygges? Først fra Oslo til Porsgrunn – får vi høre. Og der tar motorveien alt biltrafikken kjapt fram. Så trekkes sporet fra Oslo til Trondheim samtidig som Oslo da knyttes til det svenske høyhastighetsnettet – mot Göteborg og Ørebyen. Sørlandet videre fra Porsgrunn kan være interessant for å tekkes alle sommerdrømmer om hvitmalte småhus og kortere reisetid til hytta – helt ned til Kristiansand.

SKINNER TIL SAMARBEID

Vi våger å påstå at Sverige og Kontinentet er mer interessant for Østlandet enn Vestlandet. Hvis så Stavanger, Haugesund og Bergen ikke kommer til enighet om trasé for høyhastighetstog til Oslo, vil Vestlandet tape alle diskusjoner om prioriteringer av nye baneretninger. Dette vil kunne vise seg å bli den viktigste diskusjonen om byggingen av Norge inn i framtiden – i nyere tid. Selv om våre folkevalgte for 100 år siden brukte et helt statsbudsjett på å bygge Bergensbanen. Slik bygde de landet ved å bygge ned avstander. Og slik vil et høyhastighetsnett modernisere Norge ved å legge grunnlaget for allmenne tidsgevinster og samhandling på tvers av dagens regioner.

Vestlendinger og østlendinger vil sammen kunne skape et sterkere Norge i den globale konkurransen.

Fra potling og graving til

”Gamle og unge er i strid. Men det må så vera. Var det ikkje det, fann ikkje dei unge på anna enn det dei gamle alt hadde gjennomført, og så sovna livet.

kunnskap på Nye Jæren

Læring, næring og kultur, er stikkordene for det nye Hetlandkvartalet på Bryne. Høyhus med kompetansebedrifter, to nye videregående skoler, bibliotek og Garborgsenteret inngår i konseptet.

Visjonen om læring, næring og kultur

Høyhus på 18 etasjer, Garborg-senter, folkebibliotek og to nye videregående skoler utgjør en helt ny bydel på Bryne. Forum Jæren i Hetlandkvartalet er basert på et konsept hvor læring, næring og kultur skal virke sammen, men veien fram har vært kronglete og konfliktfylt.

Tekst: Harald Minge

Fra toppen av høyhuset kan Harald Gudmestad og Terje Hamre fra Forum Jæren se Jærlandskapet bre seg utover fra toppen på det nye høyhuset på Bryne. Rundt dem jobbes det på spreng, for allerede i oktober skal de mange leietakerne flytte inn i Norges tredje høyeste skyskraper.

- Men arbeidet går etter planen, og tidsskjemaet holder, sier Harald Gudmestad. Siden 2003 har de to jobbet med utviklingen av Hetlandkvartalet, og veien fram har definitivt vært lang.

- I enkelte perioder var vi inne på tanken om å skrinlegge hele visjonen og bare satse på den enkle veien, nemlig å bygge leiligheter, sier han.

Høyhuset er trolig det mest kontroversielle prosjektet som noen gang er satt i gang på Jæren. Diskusjonen har ikke bare dreid seg om arkitektur, men i kampens hete har det også haglet med

påstander om samrøre mellom politikere og utbyggere. Enkelte har jobbet med å stoppe prosjektet, og i en periode så det lenge ut til at de kunne lykkes.

SAMRØRER OG KORRUPSJON

- Parallelt med Forum Jæren hadde vi hatt en del andre store prosjekter i kommunen. Det er ingen tvil om at Janteloven trådte i kraft - personifisert med et par-tre familier som vi mener nærmest hadde direkte adgang til Jærbladets spalter. Dermed kom artikkel på artikkel som gikk på samrøre og korrupsjon og det som verre var. Dette førte til at kommunedirektøren og politikerne nærmest fikk angst, men feilinformasjonen kom fra uetterrettelige kilder. I stedet for å stå rakrygget og tilbakevise påstandene, lot kommunen det gå ut over oss og framdriften på saksbehandlingen, sier Gudmestad, og bruker dette eksempelet:

- Under andregangsbehandlingen i kommunestyret ble det bestemt at en ny gruppe arkitekter skulle "kvalitetssikre" prosjektet. De slaktet høyhuset, men

Harald Gudmestad og Terje Hamre fra Forum Jæren se Jærlandskapet bre seg utover fra toppen på det nye høyhuset på Bryne. Rundt dem jobbes det på spreng, for allerede i oktober skal de mange leietakerne flytte inn i Norges tredje høyeste skyskraper.

politikernes så vekk i fra rapporten og ga likevel grønt lys. Men dette førte til en forsinkelse på tre kvart år, og 36 millioner kroner i økt entrepris for prosjektet fordi byggeprisene galopperte i mellomtiden, sier Terje Hamre. - I denne fasen var vi som sagt på nippet til å gi opp og heller gjøre som de fleste andre: bare bygge leiligheter. Kampen mot kommunen og de profilerte motstanderne av prosjektet holdt på å ta knekken på det.

KUNNSKAPSBASERT NÆRING

Men dette begynner å bli historie! Brikkene faller på plass. I mai snudde også fylkeskommunen og bevilget likevel penger til de to nye videregående skolene. De vil stå klare i 2014, mens biblioteket og Garborgsenteret vil være innflyttingsklare i 2011. Alt dette innenfor et konsentrert område hvor det satses

- Næringene som skal inn i høyhuset er kunnskapsrettet. Området vil derfor være en magnet for hele regionen, sier Time-ordfører Arnfinn Vigrestad.

- Utbyggingen av Hetlandkvartalet endrer hele Bryne, sier Kari Kastmann i Brynebyen.

- Det er bare å konstatere at høyhuset har blitt akkurat så dominerende som tilhengerne håpet på og akkurat så dominerende motstanderne fryktet, sier Kjell Olav Stangeland i Jærbladet.

Rektor Juliane Smith Wergeland ved Bryne Videregående skole tror at det å få skolene inn i bymiljøet betyr at utdanning vil bli satt på kartet på en ny og annerledes måte.

”Kampen mot kommunen og de profilerte motstanderne av prosjektet holdt på å ta knekken på det.

Harald Gudmestad og Terje Hamre, Forum Jæren

maksimalt på synergier og sameksistens.

- Jæren er kjent for sin industrielle styrke, men Forum Jæren skal være en arena for kunnskapsbaserte virksomheter. Med de videregående skolene får vi et slagkraftig utdanningsmiljø som vil dra nytte av den kompetansen virksomhetene i høyhuset representerer. Tilbake får bedriftene tilgang på ny kompetent arbeidskraft, impulser og ideer. Det kulturelle tilsnittet er sikret gjennom biblioteket og Garborgsenteret, sier Hamre.

Rektor Juliane Smith Wergeland ved Bryne Videregående skole tror at det å få

skolene inn i bymiljøet betyr at utdanning vil bli satt på kartet på en ny og annerledes måte.

- Samvirke mellom næring og kultur har vært et varemerke for oss – det er en del av vår visjon. Nå er elevene våre med på å utvikle Garborgsenteret. Satsingen er dessuten i tråd med ”Kunnskapsløftet” som vektlegger nettopp at skole og næringsliv må stå sammen for å gi elevene et best mulig utgangspunkt for læring og valg av yrke, sier hun.

FORNØYD ORDFØRER

Jæren er blant landets mest ekspansive regioner. Nær 50.000 innbyggere holder til i de tre kommunene Klepp, Time og Hå. Fram mot 2018 er den forventede befolkningsveksten på 25 prosent. Forum Jæren skal være et kraftsenter for hele Jæren, og ikke bare Bryne.

- Dette området har avgjort en tiltrekningsskraft på hele Jæren. Dessuten er beliggenheten bra i forhold til reise. Toget stopper omtrent utenfor døren, og utbedringen av riksveiene har gjort avstanden

til Sandnes, Stavanger, Forus, lufthavnen og Risavika kortere, sier Hamre.

Ordfører Arnfinn Vigrestad sier han har fått det som han ville. Etter helomvendingen i fylkestinget kunne de to nye videregående skolene igjen tegnes inn sammen med de andre bygningene. En lang kamp for å etablere Bryne som skole- og kompetansesenter har gitt resultater.

- Nå ser vi at innholdet i visjonen til Forum Jæren - læring, næring og kultur - omsider er en realitet. Dette betyr mye for vår framtid her i området. Samhandling mellom aktørene blir mulig når skolene ligger midt i nærings- og kulturmiljøet, sier han.

Vigrestad er opptatt av samarbeid på tvers av kommunegrensene.

- Næringene som skal inn i høyhuset er kunnskapsrettet. Området vil derfor være en magnet for hele regionen. Samtidig er det viktig at kommunene fordeler oppgaver mellom seg slik at det ikke blir unødvendig konkurranse. Næringsindustrien tar Hå seg av, mens Skurve i Gjesdal er stedet for tungindustri.

2003: Visjonen om læring, næring og kultur i Hetlandkvartalet blir til.

2004: Spønehuset blir pusset opp.

2004: Konseptet med samlokalisering av Garborgsenter og bibliotek blir lansert.

2005: Planene ble publisert gjennom publikumsavis.

2005: Hetlandshagen ble bygd med næringsbygg og boliger på østsiden av Hetlandsgata.

2005: Forum Jæren vinner anbudskonkurransen om lokale til bibliotek og Garborgsenter.

2005: Ideen om å samle de videregående skolene i området blir lansert.

2006: Kommunal godkjenning av høyhuset.

2007: Byggestart høyhuset.

2007: Fylkeskommunen vedtar å bygge videregående skoler.

2009: Innflytting Forum Jæren.

2010/11: Åpning bibliotek og Garborgsenter.

2014: Åpning av videregående skoler.

Høyhus på 18 etasjer, Garborg-senter, folkebibliotek og to nye videregående skoler utgjør en helt ny bydel på Bryne. Forum Jæren i Hetlandkvartalet er basert på et konsept hvor læring, næring og kultur skal virke sammen. (Illustrasjon)

Om debatten og prosessen sier ordføreren dette:

- Kulturprosjekter blir som regel til i motbakke og ikke minst gjennom godt samarbeid. Det er ikke så mange på Bryne som i dag er imot høyhuset eller plasseringen av Garborgsenteret, men noen av motstanderne holder på ennå. Høyhuset er et spennende bygg som viser at også jærbuen er nytenkende. Å bygge i høyden er dessuten nødvendig for å spare dyrket mark. Jeg tror for øvrig Arne Garborg selv ville likt dette. Han var ikke imot utvikling, sier Vigrestad.

GAMLE OG UNGE I STRID

Arne Garborg vokste opp sammen med åtte søsken nær Undheim. Nå får han sitt eget museum midt i det som mange mener er skillet mellom nye og gamle Jæren, ikke bare synliggjort gjennom moderne og uvant arkitektur, men også med tanke på mentalitet og tenkemåte. Kanskje får plasseringen av Garborgsenteret støtte i dette Garborg-sitatet: "Gamle og unge er i strid. Men det må så vera. Var det ikkje det, fann ikkje dei unge på anna enn det dei gamle

”Politikerne har ikke vært villige til å styre utviklingen av Bryne, men latt seg blende av ideer, markedsføring og lovnader om mange nye arbeidsplasser.

Kjell Olav Stangeland, redaktør Jærbladet.

alt hadde gjennomført, og så sovna livet”.

→ Einar Schibevaag er prosjektleder for Garborgsenteret, og er opptatt av å nå et publikum som ikke akkurat leser Garborg-bøker daglig.

- Senteret skal være en møteplass for samtaler og meningsutvekslinger. Stikkord er litteratur, engasjement og gode formidlingsopplevelser. Vi får 1.700 ungdommer i nabolaget som går på videregående skole, og det er de som

skal utvikle Jæren framover. Vi håper å bidra til å gi dem et sterkt engasjement, og formidle den jærsk tradisjonen som innebærer å ta initiativ og gjøre noe selv, sier Schibevaag.

Samlokaliseringen med det nye biblioteket gjør at Bryne egentlig får sitt litteraturhus. Det liker biblioteksjef Vidar Lund.

- Dette betyr at vi kan utveksle kunnskap og arbeidsmåter i grenselandet mellom bibliotek og museum. I tillegg vil vi ha noe av driften felles. Vi skal selvfølgelig drive tradisjonelt bibliotekarbeid, men også gi folk gode kulturopplevelser. Dette skal være et åpent hus alle har glede av, sier han.

REDAKTØREN KRITISERER KOMMUNEN

Redaktør i Jærbladet, Kjell Olav Stangeland, har fulgt debatten om høyhuset på Bryne på nært hold. Om påstandene om at Forum Jæren i for stor grad har hatt politikerne med på laget sier han følgende:

- Kritikken har i grunn aldri vært rettet mot Forum Jæren, de har opptrådt

som enhver utbygger ville gjort. Kritikken har vært mot kommunen, både administrasjonen og politikerne, som i for stor grad har latt utviklingen skje på Forum Jærens premisser. Politikerne har ikke vært villige til å styre utviklingen av Bryne, men latt seg blende av ideer, markedsføring og lovnader om mange nye arbeidsplasser, sier han.

Stangeland mener at motstanderne kom for sent på banen, at all kritikk tross alt ikke har vært like velfundert og at flertallet av innbyggerne på Bryne synes å mene at høyhuset er akseptabelt.

- Det er bare å konstatere at høyhuset har blitt akkurat så dominerende som tilhengerne håpet på og akkurat så dominerende motstanderne fryktet. For tilhengerne er det et signal på nytenkning, kreativitet og framtidstro, for motstanderne et signal om udugelige lokalpolitikere, dårlig smak og et snev av stormanngalenskap, sier han. Kritikken fra Forum Jæren om ensidig negativ omtale i Jærbladet kommenterer han slik:

Einar Schibevaag

- At Harald Gudmestad og Forum Jæren har vært sterkt kritiske til Jærbladets dekning, er vel kjent. Påstanden om at «et par-tre familier nærmest hadde direkte adgang til Jærbladets spalter» er selvsagt tøv. Men i den grad dekningen har vært ubalansert, har Gudmestad delvis skyld i det etter at han over lang tid nektet å svare på spørsmål fra Jærbladet og også ga munnskurv til andre i Forum Jæren, sier han, og legger til at det alltid greit å skyld på Janteloven når kritikk blir reist.

- BYGGVERK UTVIKLER BYENE

Rundt 450 personer vil få sin arbeidsplass i høyhuset, og når alt står ferdig vil 3.000 mennesker befinne seg i miljøet rundt. Kunstner Kjell Nupen skal stå for utsmykningen av skyskraperen. Temaet er fossefall, og glassplater i forskjellige blåtoner skal monteres etasje for etasje.

- Arkitektur og byggverk har alltid hatt stor betydning for utviklingen av byer. Bryne skal befeste seg som "byen" på Jæren, og dermed er det som nå skjer svært viktig. Utbyggingen av Hetlandkvartalet endrer hele Bryne, sier Kari Kastmann i Brynebyen. Mens vare-

handelen i Stavanger-regionen har slitt i motbakke det siste året, er veksten stor i Time og Klepp.

- Men fortsatt har vi en lang vei å gå. En opprusting av selve bykjernen i Bryne sentrum er helt nødvendig og noe vi jobber med. Forum Jæren-prosjektet vil nok ha en positiv innvirkning på mange områder fordi det trekker nye næringer hit - ikke bare fra de nærmeste kommunene. Forus er etter hvert blitt et pressområde, og det er fullt mulig at flere nå vil se til Bryne, sier hun.

” Det er ikke så mange på Bryne som i dag er imot høyhuset eller plasseringen av Garborgsenteret, men noen av motstanderne holder på ennå.

Arnfinn Vigrestad, ordfører Time

OM Å DREPE NYE TANKER

Arne Garborg sa det slik: "Det gjeng så i Noreg: Kjem ein tanke opp, så kastar alle seg på'n til dei drep'n". Men i tilfellet Forum Jæren fikk han ikke helt rett, selv om det lenge så slik ut. Harald Gudmestad og Terje Hamre i Forum Jæren sier det slik: - Når vi lanserte denne ideen for kommunen, fikk vi spørsmål om hva vi trodde det offentlige kunne bidra med. Vårt svar var at man burde rigge opp den kommunale administrasjonen slik at de hadde kompetanse og ressurser til å håndtere den utviklingen/visjonen som vi la til grunn. I ettertid kan vi vel si at det ikke skjedde, for vi har vel strengt tatt slitt med Time kommune fra planstadiet og utover i hele prosessen, avslutter de to.

Høyhuset på Bryne har 18 etasjer, er 65,4 meter høyt og dermed det tredje høyeste i Norge.

Det samlede arealet er 13.500 kvadratmeter, og totalt er det 349 trappe-trinn. Grunnflaten er på 1.800 kvadratmeter.

Hvordan en italiener skal vedlikeholde et trehus

Hva skal utlendinger i Stavanger se etter når de kjøper hus i Norge, og hvor mye vedlikehold krever egentlig et trehus? Næringsforeningens International Network of Norway (INN) samlet italienske Alessandro Artieri og en rekke andre utenlandske arbeidstakere i en stavangerhage for å lære dem om trepanel, kjellerrom og hekker.

Tekst: Elianne Strøm
Foto: Egil Hollund

INN - Rogaland er et prosjekt i Næringsforeningen som hjelper utenlandsk arbeidskraft og dere familier med å finne seg tilrette i regionen. Huseier, og ansvarlig for INN, Inger Tone Ødegård, forklarer at det var deltakerne selv som hadde ytret ønske om det slikt seminar.

- Da vi tidligere i år holdt et arrangement om hvordan man går fram for å kjøpe eller leie bolig, ble vi spurt om vi ikke også kunne arrangere et mer praktisk kurs for å vise hva som er viktig å se etter når man er på visning, sier Ødegård.

UVANT MED TREHUS

Mange som kommer til Norge er ikke vant med å bo i eller å vedlikeholde et trehus. Når en kjøper et hus har en ansvar for å holde hus og hage vedlikeholdt, og det er mye en skal passe på både før, under og etter visning.

Etter ett par vaffelhjarter var deltakerne klare for inspeksjon. De ble inndelt i grupper og tatt med på forskjellige steder inne og ute.

- Vi prøver å gi en så grundig gjennomgang som mulig innenfor områder som er viktige å tenke på når man skal kjøpe et hus, sier Ødegård. Blant annet kikket vi etter skader på trepanelet, fukt i kjeller og kvalitet på vinduer. Et hus skal også vedlikeholdes, så vi tok også en runde om vask, beis og maling.

Deltakerne fikk også med seg en orientering om hvordan en bør holde hage og innkjørsel. Spørsmålet om resirkulering ble nøye gjennomgått.

- Visste du for eksempel at du kan levere inn alt av tomme malingsspann

Alessandro Artieri fra Italia lærte mye om hvordan man skal vedlikeholde et hus da INN Rogaland hadde kurs hjemme i en stavangerhage. Han er overrasket over hvor mye en skal kikke etter når en er på visning.

og farlig avfall hos Brannvesenet, spør Ødegård og smiler.

NYTTIG OG GØY

En som var til stede på seminaret var Alessandro Artieri (28). Han har vært i Stavanger siden januar i år og synes at et slikt kurs var midt i blinken.

- En perfekt kombinasjon av det å ha det gøy, møte nye mennesker og samtidig lære noe nyttig, sier han.

Artieri er fra Italia og er som mange andre som kommer hit ikke vant med å bo i trehus.

- I Italia er det nesten ikke noe tre i det hele tatt. Ta for eksempel Colosseum, det har vært der i 2000 år og aldri trengt maling, sier han og ler. Jeg var ikke klar over at et hus krever så mye arbeid, og

ikke minst hvor mye dere nordmenn gjør selv.

Artieri er selv vant til større boligkomplekser i betong, og skal de ut i det grønne er det ofte offentlige parker de går til. Så hagearbeid er ikke vanlig kost for en Italiener. Dessuten; skal man ha noe gjort er det vanligste å få noen til å gjøre det, påpeker han.

Han har ikke kjøpt hus her enda, men er på utkikk. Nå vet han hva han skal se etter og hva han forplikter seg til. Maling hvert femte år er ikke noe han umiddelbart har en mening om.

- Jeg får komme tilbake til dere når jeg har kjøpt et hus. Det jeg tar med meg videre er at trehus trenger vedlikehold, det er som et menneske, det trenger omsorg og kjærlighet, avslutter han.

compendia

Den UTROLIGE PERSONALSJEFEN[©]

pro&contra Foto: Espen Gees

HM... HVEM
SKAL JEG
REDDE NÅ?

TAKKET VÆRE DE NYE NETTBASERTE SUPERLØSNINGENE SINE VAR PERSONALSJEFEN FERDIG MED DAGENS OPPGAVER LENGE FØR LUNSJ.

JOBBER DU MED HR ELLER HMS? VI I COMPENDIA HAR LØSNINGENE KLAR FOR DEG. BL.A. PERSONAL-, HMS-, LEDER- OG KVALITETSHÅNDBOK. BLI SUPERHELT DU OGSÅ - RING 51 77 08 00 ELLER KONTAKT OSS PÅ COMPENDIANO.NO!

Stavanger kan få kokebok

Gourmand World Cookbook Awards (GWCA) kan sammenlignes både med et uoffisielt OL for kokebøker og et kokebok-Oscar. Arrangørene av "kokebok-OL" har besøkt Stavanger flere ganger det siste året. De har blitt så imponert over matmiljøet i regionen at de svært gjerne vil legge neste års mesterskap hit.

Tekst: Frode Berge

Den anerkjente konkurransen har i løpet av de siste fem årene vært arrangert i byer som London, Beijing, Barcelona og Kuala Lumpur. Nå kan Rogaland og Stavanger stå for tur. I alle fall hvis Gourmand International sin president Edouard Cointreau får det som han vil.

- Stavanger vil være en bortimot perfekt vertskapsby for dette arrangementet, sier Cointreau til Rosenkilden.

STERKT MATMILJØ

Bakteppet og forhistorien for denne attesten er interessant og handler om det stadig sterkere matmiljøet i regionen, om Stavangers renomé som konferanseby, og om et kokebokmuseum på Ullandhaug.

I fjor høst var nemlig Gourmand Internationals visepresident Bo Masser på besøk for å bli nærmere kjent med kokebokmuseet på Ullandhaug. Masser ble så pass imponert av både miljøet på Ullandhaug og matklyngen generelt, at han umiddelbart begynte å sondere mulighetene for legge GWCA-arrangementet hit. Tidligere denne måneden besøkte han Stavanger for tredje gang det siste halvåret, denne gangen sammen med president Edouard Cointreau.

- Stavanger er en enda flottere by enn jeg forstilte meg. Den er intim, kose- og samtidig åpen og internasjonal. Både naturen og matmiljøet i regionen er imponerende. Det samme gjelder tilgangen på flotte råvarer. Samtidig vet vi at byen har mye erfaring som arrangør av store konferanser. Jeg håper virkelig vi sammen kan skape et grunnlag for å arrangere Gourmand World Cookbook

Awards i Stavanger og Rogaland neste år, sier Cointreau.

Hvis Gourmand International og de sentrale aktørene i regionen i løpet av de nærmeste månedene blir enige om blant annet de økonomiske premissene for en vertskapsrolle, vil det være duket for et svært spennende arrangement på våren/forsommeren neste år.

SAMLER MATMILJØET

Gourmand World Cookbook Awards 2010 vil på den ene siden være et bidrag i arbeidet med å utvikle Stavanger som messe- og konferanseby. Arrangementet vil i tillegg gi gode muligheter for et samlet matmiljø i regionen til å vise fram egen kompetanse, knytte nye kontakter og skape nye nettverk.

Det aller største gevinstpotensialet knytter seg imidlertid til internasjonal

”Jeg håper virkelig vi sammen kan skape et grunnlag for å arrangere Gourmand World Cookbook Awards i Stavanger og Rogaland neste år.

Edouard Cointreau.

markedsføring og profilering av regionen. Det er i denne sammenheng et viktig poeng at det store flertallet av de besøkende vil være erfarne journalister. For det første vil det være et betydelig antall journalister fra inn- og utland som følger selve prisutdeling og de øvrige arrange-

Vår egen Ingrid Espelid er blant de mange kjente profiler i matmiljøet som har mottatt Gourmand-pris. Her fra utdelingen i London i fjor.

mentene. I tillegg er det et faktum at seks av ti kokebøker er skrevet av journalister. Dette vil ofte være journalister med lang erfaring og god standing i de mediebedriftene de jobber for.

300-500 JOURNALISTER

GWCA 2010 vil med andre ord innebære at regionen vil være vertskap for 300-500 av verdens mest kunnskapsrike matjournalister i en knapp uke. Disse vil erfaringsmessig lage mange saker som fokuserer på råvarer og matkultur i det området hvor arrangementet blir avviklet. Disse sakene blir ofte laget i samarbeid verdensledende kokker med stjernestatus i egne hjemland. Stjernekokker er alltid godt representert på Gourmand International sine arrangementer. GWCA 2010 vil dermed gi mange muligheter for

gode historier med toppkokker som lager mat rundt i den flotte naturen vår, enten vi snakker om kveite i Ryfylke, hummer på Kvitsøy eller gourmetkylling på Jæren.

For å formidle de programmene og sakene som vil bli lagd, benytter Gourmand International seg av et omfattende nettverk med journalister og mediebedrifter. Gourmand International har eierskap i flere medienettverk. Disse nettverkene produserer matprogrammer for flere titalls millioner seere i Europa, Asia og Sør-Amerika. En kanal som China Food Network når alene ut til 80 millioner seere, og er verdens største matkanal.

Næringsforeningen koordinerer arbeidet med å kartlegge det økonomiske grunnlaget for et eventuelt vertskap for GWCA neste år. Selv om mulighetene er mange, vil en slik rolle også innebære

betydelige økonomiske forpliktelser. Disse kan bare møtes gjennom et spleiselag mellom aktører som Rogaland fylkeskommune, Stavanger kommune, Måltidets Hus, NCE Culinology, UiS, Innovasjon Norge mfl.

Administrerende direktør i Næringsforeningen, Jostein Soland, og leder for interrimstyret ved Måltidets Hus, Andreas Kvame, håper begge at arbeidet lykkes.

- Hvis Gourmand World Cookbook Awards blir arrangert her, vil det gi Stavanger-regionen og Matfylket Rogaland en unik mulighet for profilering ovenfor et hundretalls millioner seere og lesere i hele verden. Dette vil være verdifull markedsføring også for reiselivsnæringen, sier Soland og Kvame.

GOURMAND WORLD COOKBOOK AWARDS

Arrangert for første gang i 1995 av selskapet Gourmand International og utvikles årlig i en by med et sterkt matmiljø. Gourmand World Cookbook Awards (GWCA) er en prestisjetung konkurranse om å kåre de beste kokebøkene og de lekreste vinbøkene i verden. I 2008 ble det meldt på rundt 6.000 bidrag fra 102 land. Disse konkurrerer om "OL-tittelen" i 40 kategorier for matbøker, og 17 kategorier for vinbøker.

GWCA er i tillegg en svært viktig internasjonal møteplass for mange av verdens fremste kokebokforfattere, matjournalister og kokker.

INGEN MØTER ER LIKE - MEN ALLE ER LIKE VIKTIGE

Om du skal spise, nippe, ribbe, sippe, slurpe, sluke, slafse, smatte, nyte, jafse, mumse, meske eller gumle. Knaske, plukke eller gafle.

Stavanger Forum kan ta i mot store og små grupper til selskap, bankett, årsmøte, julebord, seminarer, arbeidsmøter, konferanser, utstillinger og kongresser. Vi har alle rettigheter og kan sette i stand alt fra enkle kaffepauser til den mest eksklusive bankett.

stavanger forum
www.stavanger-forum.no

Renhold slik du vil ha det!

Vi har gjort et lite navneskifte.
Renhold & Konsulentservice AS
er forenklet til R & K Service AS.

R & K Service tilbyr store og små renholdspakker tilpasset varierte behov. Felles for alle oppdrag er at du får forventet kvalitet – og vel så det – til riktig pris.

R & K Service tilbyr løsninger for:

- Små og store kontorbygg
- Institusjoner
- Sykehjem
- Hotell og overnattingssteder

Kvalabergveien 21, 4016 Stavanger
Telefon 51 90 50 00
Telefaks 51 90 50 09
E-post: post@rk-service.no
www.rk-service.no

Webdesign med fokus på kunden

Send forespørsel til post@hesby.net eller ring 51 53 20 53

Hesbynett kan levere dine nettbaserte behov:

- Webdesign
- Webhotell
- Domener
- Mailløsninger
- Exchange

HESBYNETT

Stavanger Sentrum
Fantastisk utsikt over Vågen...

Nå kan ditt firma leie unike kontorlokaler
1100 kvm
næringslokaler
midt i sentrum
Sjekk www.ogreid.no

Hvor mange kvm trenger dere?

1. etg:	300 m ²
2. etg:	170 m ²
3. etg:	300 m ²
4. etg:	400 m ²

Kontakt Thomas J. Middelthon på tlf. 51 85 40 25 / 901 34 575 | E-post: tjm@ogreid.no

ØGREID
Øgreid Eiendom AS

Samling i Vest om høyh

Klar tale fra næringsforeningene i Bergen, Haugesund og Stavanger: Vi må stå sammen i spørsmålet om ny høyhastighetsbane.

Tekst: Harald Minge
Foto: BITMAP

Ikke lenge etter at Deutsche Bahn og Norsk Bane lanserte utredningen om en høyhastighetsbane fra Bergen, Haugesund og Stavanger over Haukeli og til Østlandet, kommer diskusjonen om trasevalget. Flere politikere har allerede vært på banen. En av dem er Øyvind Halleraker, stortingsrepresentant og togentusiast fra Hordaland som argumenterer for den såkalte høyhastighetsringen som innebærer en trase langs den eksisterende Bergensbanen og Sørlandsbanen, med en helt ny bane mellom Stavanger og Bergen.

Flere frykter nå at framdriften for høyhastighetsbanen kan bli hemmet av en dragkamp mellom Stavanger og Bergen om hvor banen skal legges. Ifølge Deutsche Bahn-rapporten er det ikke forsvarlig å legge en høyhastighetsbane langs traseen til Bergensbanen på grunn av terrengets beskaffenhet.

BEHOV FOR GODT SAMARBEID

Nå understreker imidlertid lederne i de tre næringsforeningene i vestlandsbyene behovet for å fortsette det gode samferd-

selssamarbeidet som har eksistert over tid, og som har gitt resultater når det gjelder kyststamvei, Rogfast, Fjordveien og RV13.

- Dette er en historisk mulighet til å knytte sammen Vestlandet med alt det fører med seg av fordeler som for eksempel felles arbeidsmarked. Bergen-Stavanger på en time og 25 minutter betyr jo egentlig at et ektepar kan ha arbeidssted i begge disse byene. Vi har manglet en visjon for Vestlandet når det gjelder infrastruktur. Nå ser vi grepet som kan få landsdelen til å se helt annerledes ut, sier Marit Warncke, administrerende direktør i Bergen Næringsråd. Hun er enig med Victor Normann i at det er forbindelsen mellom vestlandsbyene som er det viktigste argumentet for høyhastighetsbane.

- Selve trasevalget har jeg ikke tatt stilling til, det ligger lenger fram i tid. Jeg er imidlertid opptatt av at vi må stå samlet for at Vestlandet skal ha høyeste prioritet nasjonalt, sier hun.

Egil Severeide fra Haugesunds-regionen Næringsforening ser nye muligheter etter at saken om høyhastighetsbane plutselig har havnet langt framme på politikernes agenda. I Stortingets transportkomités siste hånd på behandlingen av Nasjonal transportplan (NTP), ble regjeringen bedt om å få fortgang på utredningen. Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet er dessuten tydelige på at arbeidet skal gjennomføres med sikte på at et høyfartsbanenett faktisk skal realiseres.

- Her på Vestlandet er det viktig at vi fortsatt holder fokus på utbedringen av veinettet, og at vi ikke setter høyhastighetsbane opp mot utbedring av E134 og Kyststamveien som vi endelig har fått gjennomslag for. Høyhastighetsbane må ses på som et selvstendig og selvfinansierende prosjekt med et stort framtidspotensial. Det er derfor viktig at vi allerede nå signaliserer enighet om

” Både de politiske miljøene og næringslivet i Stavanger, Haugesund og Bergen må komme i dialog for å samles om et felles alternativ for Vestlandet.

Jostein Soland

trasevalg for en framtidig høyfartsbane. Etter vårt syn er den eneste fornuftige løsningen en trase hvor trafikken fra Haugesund, Bergen og Stavanger kobles sammen i Røldal og går over Haukeli, sier Severeide.

VIL TJENE VESTLANDET

Også Jostein Soland, adm. direktør i Næringsforeningen i Stavanger-regionen mener det er viktig å holde på Haukeli-traseen som er brukt i kalkylen til Deutsche Bahn.

- Dette er politikk, og jeg noterer meg at politikere allerede har

Jostein Soland

Marit Warncke

Egil Severeide

kommet på banen i spørsmålet om trasevalg. Det ligger fortsatt en del utredningsarbeid foran oss, men Deutsche Bahn er tydelige på at Haukeli-alternativet er best, både når det gjelder trafikkgrunnlag og reisetid. Nå må derfor alle gode krefter på Vestlandet jobbe for å få dette til, sier Soland, som er redd andre strekninger kan bli prioritert dersom ikke Stavanger, Haugesund og Bergen klarer å samle seg om et felles alternativ.

- Både de politiske miljøene og næringslivet i Stavanger, Haugesund og Bergen må komme i dialog for å samles om et felles alternativ for Vestlandet. Vi må gripe denne muligheten nå. Jernbanelivet har gang på gang karakterisert høyhastighetsbane som drømmerier, men det samme sa det geologiske fagmiljøet om muligheten for å finne olje i Norge for 50 år siden. Selvfølgelig trenger

vi Rogfast, Hordfast og Ryfast for å styrke lokal- og regional framkommelighet, men en Haukeli-løsning vil tjene Vestlandet fordi denne traseen har et bærekraftig trafikkgrunnlag. Utrekningen viser at ved å erstatte en av Europas travleste flyruter med tog, vil hele investeringen være nedbetalt over 30 år med en avkastning på 2.4 prosent. En bedre investering av oljepengene er vanskelig å se for seg - samtidig som vi bygger landet for de neste generasjoner, sier Soland.

For Haugesund betyr en ny bane ifølge Severeide en rekke fordeler:

- Med en stipulert reisetid Haugesund-Oslo på litt over to timer vil en høyfartsbane revolusjonere kommunikasjonen øst-vest. Det vil bedre miljøet gjennom redusert bil- og flytrafikk, redusere tallet på trafikkulykker og åpne nye muligheter for reiseliv og turisme, sier Severeide.

FORFLYTNING AV KOMPETANSE

Marit Warncke mener at næringsforeningenes rolle nå må være å bidra til å få dette prosjektet skikkelig utredet.

- Det handler jo egentlig om kampen om talentene og om hvordan lett forflytning mellom byene kan bidra til kompetansesikring. Så god infrastruktur betyr økt attraktivitet. Tenk dessuten på hvordan miljøene innenfor maritime næringer og energi lett kan forflytte seg mellom de tre vestlandsbyene. Dette betyr økt verdiskapning, ikke bare for Vestlandet, men for hele nasjonen, sier Marit Warncke, som likevel benytter anledningen til å understreke behovet for en oppgradering av Bergensbanen.

Flere frykter nå at framdriften av arbeidet med en høyhastighetsbane kan bli hemmet av en dragkamp mellom Stavanger og Bergen om hvor banen skal legges. De tre lederne i Næringsforeningene i vestlandsbyene understreker derfor behovet for å fortsette det gode samarbeidet som har eksistert over tid, og som har gitt resultater når det gjelder Kyststamveien, Rogfast, Fjordveien og RV13.

- Toget kårer Europas vinnerbyer

Vinnerbyene i Europa har høyhastighetstog. - Stavanger vil tape dersom vi ikke knyttes til TGV-nettet, sier Pål Jacob Jacobsen, daglig leder for Stavanger-regionens Europakontor.

Fra sitt kontor i Brussels EU-kvarter ser han Stavanger og Norge utenfra - og hjertet av Europa på nært hold.

Høyhastighetstog er Jacobsens foretrukne reisemåte - i stedet for fly. Sentrale deler av kontinentet ligger innenfor en radius på noen timer.

- Hjernene flytter seg heller med TGV enn med lastebil. Det europeiske nettet for høyhastighetstog er ingen drøm. Det er en realitet og det vokser dag for dag, påpeker Jacobsen.

På Stavangers vegne er han livredd for at vi ikke skal bli en del av denne utviklingen - og synes det er på høy tid at vi begynner å ta problemstillingen på alvor.

- Stavanger ligger i periferien i Europa. TGV-nettet vil ikke endre på det. Derimot mister vi konkurransekraften mot Århus, Stockholm, Göteborg, Oslo og Trondheim - dersom de kommer med og ikke vi, påpeker Jacobsen.

Og det er særlig i konkurransen om kompetansen han er redd for at vi vil tape

Pål Jacob Jacobsen

- uten at vi har konkurransedyktig høyhastighetstog. Moderne kunnskapsmennsker vil forflytte seg raskt, miljøvennlig og komfortabelt. I den sammenheng er det lite som kan konkurrere med tog i over 300 kilometer i timen.

- Det menneskelige aspektet er også viktig og har en tendens til å forsvinne i diskusjonen siden det er vanskelig å kvantifisere. Når jeg skal reise med hurtigtog, gleder jeg meg. Det er stillestående, servicen er god, jeg kan jobbe, lese og jeg kommer meg fra bysentrum til bysentrum uten stress. Det har også en

verdi, påpeker Jacobsen.

- Vi må med til riktig tid

Han mener det er grunnlag for høyhastighetstog i Norge og til Stavanger - men tror det handler om å vinne opinionen dersom dette skal bli en realitet her hjemme.

- Hovedutfordringen i Norge er at ingen politikere vinner oppslutning ved å love satsing på høyhastighetstog. De kjemper for bedre veier - for slik sanker de stemmer. Befolkningen må endre seg - slik vi så tendensene til nylig i forbindelse med valget til Europaparlamentet, sier Jacobsen - og fortsetter:

- Vi må med til riktig tid.

Konkurrentene våre må ikke få overta dette. Bare se på Lille - som etter mye lobbyvirksomhet ble et stoppested på banen mellom Paris, London og Brussel. Høyhastighetstoget dannet grunnlaget for oppgangstidene - som har utviklet Lille til en ledende student- og forskningsby.

Han ser at en satsing på høyhastighetstog kan gå ut over annen samferdsel - ikke minst fly - men mener likevel at det ikke er et argument mot.

Tekst: Egil Hollund

Halleraker vil ikke ha Haukeli-traseen

Høyres ivrigste forkjemper for høyhastighetstog, Øyvind Halleraker, vil heller ha nytt spor langs dagens togtraseer - i stedet for Deutsche Bahn og Norsk Banes forslag over Haukeli. - Det viktigste for Vestlandet er uansett en ny trasé fra Bergen til Stavanger, sier han.

Stortingsrepresentanten fra Hordaland er strålende fornøyd med at utenlandske eksperter nok en gang konkluderer med at høyhastighetstog mellom de store byene i landet er samfunnsøkonomisk lønnsomt, men synes forslaget fra Høyhastighetsringen - med en trasé langs den eksisterende Bergensbanen og Sørlandsbanen - men med en ny forbindelse mellom Stavanger og Bergen via Haugesund - er en bedre idé. For Stavanger betyr det rundt 15 minutter lenger reisetid til Oslo med ekspresstog.

- Gjennom 100 år har det bygget seg opp et bosettingsmønster rundt den eksisterende traseen. En høyhastighetsbane må dra nytte av det eksisterende lokalnettet for å fange opp den regionale trafikken. Derfor har jeg veldig tro på Høyhastighetsringen, sier Halleraker, som sitter i transport- og kommunikasjonskomiteen.

- Men det vil bety noe lenger reisetid for Stavanger og Haugesund til Oslo?

- Det er ikke snakk om veldig mye, og jeg tror også fordelene for Stavanger-regionen er større med Høyhastighetsringen enn Haukeli-alternativet. Dessuten er det aller viktigste for Vestlandet kommunikasjonen i aksene mellom Bergen, via Stavanger til Kristiansand. I stedet for å fokusere på den raskeste veien til Oslo - må vi skape vårt eget California her på Vestlandet, sier Halleraker.

For han frykter at dersom ikke Vestlandet bygger opp like gode kommunikasjonsmuligheter som Østlandet - vil vi i framtiden tape i konkurransen om arbeidskraften.

- Snart kan du reise fra Lillehammer, Halden og Porsgrunn og til Oslo på under én time. Skal vi her på Vestlandet kunne konkurrere om arbeidskraften, må vi kunne tilby tilsvarende mobilitetstilbud. Jeg mener høyhastighetstog mellom Stavanger og Bergen er løsningen på det, sier Halleraker.

ET VIDERE PERSPEKTIV

Halleraker og Høyre går inn for å bygge høyhastighetstog i Norge - dersom driften

kan svare seg.

Etter modell av Flytoget vil han at staten finansierer banen, mens driften må kunne finansiere seg selv. I likhet med samferdsels-sjef i Rogaland Fylkeskommune, Gunnar Eiterjord, undrer han seg over at mens prosjekt er samfunnsøkonomisk lønnsomt i utlandet - er de ikke det i Norge.

- Det er interessant å merke seg at mens vi i Norge tradisjonelt har en meget snever modell for å regne ut om samferdselsprosjekt er økonomisk lønnsomt - har de et mye videre perspektiv i Sverige, Danmark og Tyskland. Ikke minst tar de for seg hvilke effekter et prosjekt vil ha regionalt - blant annet for næringslivet. Det er også vi i Høyre opptatt av, men jeg registrerer at de etablerte miljøene i Norge er imot å regne slik. Jeg mistenker at det er det samme miljøet som sitter på pengesekken, sier Halleraker.

Øyvind Halleraker

Tekst: Egil Hollund

- Da vi startet i 2004, var det nesten ingen som gadd å høre på oss. Folk nærmest fryste av tanken på at bølgekraft kunne bygges ut som et kommersielt alternativ til andre energiformer, sier Monika Bakke i Wave Energy.

Ung direktør tar bølgen

Få tok bølgen i 2004 da den innovative gründerbedriften Wave Energy AS etablerte seg med en målsetting om å utvikle kommersiell teknologi for å utnytte energien fra høye bølger og de enorme kreftene som finnes i sjøen.

Tekst: Ragnar Åsland
Foto: Philip Tornes / BITMAP

Men etter hvert som klimautfordringene framtvinger sterkere satsing på fornybare og alternative energiformer til kull, olje og gass, er viljen til å satse på bølgekraft blitt noe bedre. Innen en femårsperiode er målet til Wave Energy at de første bølgekraftanleggene skal være klare til å produsere strøm. I Hanstholm havn i Danmark er det planer om å bygge verdens største bølgekraftverk i tilknytning til en stor utvidelse av hele havneområdet.

Hos Wave Energy er det derfor vilje, pågangsmot og optimisme med tanke på å få dette til.

Direktør Monika Bakke har panoramautsikt mot sjøen fra sitt kontorvindu i Energiparken i Risavika i Tananger. Wave Energy holder til i samme bygg som blant annet huser Risavika Gas Centre, IRIS og en rekke andre innovative aktører innen energisektoren.

ORKAN GIR HØYE BØLGER

Den dagen Rosenkilden besøker Wave Energy, er det sol, vindstille, ingen bølger og en "pyton" dag der man ifølge Monika Bakke bare "kunne holdt seg i sengen". Hun ønsker seg helst vind opp i orkans styrke når den tid kommer, at bølgekraftverk i full produksjon kan utnytte bølgenes vanvittige krefter.

- På hvilken måte kan bølgekraft bidra til å dekke deler av verdens energibehov?

- Jeg har tro på at vi på sikt kan bli en viktig bidragsyter i forhold til det totale energibehovet. Faktisk kan bølgekraft bidra med så mye som ti prosent av behovet globalt, noen steder mer, andre steder mindre. Best utnyttelse vil det være å bruke lokal energi fra lokale anlegg, fordi det kan bli dyrt å transportere strøm fra sentrale anlegg. Vi har ikke utviklet en kommersiell industri ennå, først må vi sette opp demoanlegg for å videreutvikle og verifisere teknologien. Vi er i dag der utnyttelse av vind (vindmøller) var for 20 år siden, mener Monika Bakke.

FOLK FNYSTE AV BØLGEKRAFT

Selv om det fortsatt er et stykke fram, har

Wave Energy tilbakelagt de første årene med laboratorieforsøk og småskalatesetting av en teknologi de selv har utviklet og tatt patent på.

- Da vi startet i 2004, var det nesten ingen som gadd å høre på oss, folk nærmest fnyste av tanken på at bølgekraft kunne bygges ut som et kommersielt alternativ til andre energiformer, sier Monika Bakke.

Men bak satsingen stod det et aktivt styre og innovative entreprenører med betydelig erfaring fra olje- og gassektoren. Med faglig og økonomisk støtte fra blant andre universitets- og forskningsmiljøer i Norge og EU-kommisjonen, har Wave Energy utviklet et konsept som representerer en mer effektiv måte å utnytte bølge-energi på enn det som tidligere har vært gjort.

Ifølge Monika Bakke er teknologien pålitelig, fleksibel og kostnadseffektiv. Prinsippene er de samme som for vannkraftproduksjon der stikkordene er trykk, høyde og basseng. Konseptet er basert på å lede bølgene inn i bassengene (reservoarene) og utnytte ulike bølgehøyder. Høye bølger lagres høyt oppe og gir derfor mer energi.

-Når vannet kommer inn i bassenget, går det gjennom en turbin som svinger inne i anlegget. Ved hjelp av en generator blir så energien, det vil si strømmen produsert, forklarer Monika Bakke.

HAR PATENT PÅ TEKNOLOGIEN

Wave Energy har tatt patent på selve teknologien, og de har også utviklet en såkalt Multi-Stage Turbine (MST). Selve utviklingsfasen er over, en rekke laboratorietester er gjennomført, blant annet ved Universitetet i Aalborg, og neste skritt er ifølge Bakke å sette et testanlegg ut i sjøen.

-Vi vurderer å bygge et testanlegg i Svåheia i Egersund. Vi skal teste en seksjon av en molo og registrere kreftene fra bølgene og sammenligne med tidligere laboratorietester, forklarer Monika Bakke, som håper på godkjenning av planene i løpet av noen måneder. Målet er å bygge ut testanlegget fra våren 2010.

VERDENS STØRSTE ANLEGG

Wave Energy har også tro på at verdens største bølgekraftverk kan bli å finne i

Hanstholm havn, nordvest på Jylland i Danmark, der det skal bygges en nærmere to kilometer lang molo som en del av en større havneutbygging de nærmeste årene. Havneområdet skal forbedres både med tanke på fiskerinæringen og ferjetrafikken, så her er det store muligheter for å utnytte bølgekraft kommersielt.

- Vi samarbeider med Hanstholm havn, regionen og lokale energiselskaper om dette, og tidsrammen er at et bølgekraftverk kan være i drift i løpet av 2013/2014, opplyser Monika Bakke. Et slikt anlegg har kapasitet til å produsere nok strøm (10 megawatt) til å dekke strømbehovet for 4.000 husstander.

Monika Bakke mener viljen i Norge til å satse på bølgekraft er voksende - i forhold til hva den var for noen år siden. Men hun mener Norge ligger et stykke bak Storbritannia når det gjelder støtteordninger. Der tenker man mer langsiktig.

- Et bølgekraftverk i Irland ville fått to kroner i støtte per kilowatt time. I Norge gir man ti øre per kilowatt time i støtte. Så det er fortsatt et stykke fram. Hun mener også at alle myndigheter har et ansvar dersom de mener alvor med å satse på fornybar energi.

SATSER INTERNASJONALT

For Wave Energy som teknologibedrift er mulighetene mange framover, tror Monika Bakke.

- Det viktigste for oss nå er å få verifisert teknologien, bygge opp kompetansen, lære av det vi gjør og få med solide partnere i den videre satsingen. Wave Energy skal utvikle og selge teknologi, men skal selv ikke stå for driften av kommersielle anlegg.

På litt sikt ser hun også for seg en internasjonal satsing mot land som USA, Canada, UK, Spania og Portugal.

- Vi holder på å kartlegge aktører og markedsmulighetene flere steder, særlig der det er planer om å bygge moloer. Ett slikt sted er Biscayabukta. Målet er å få en teknologi som er konkurransedyktig med annen energi.

Hun synes det er viktig med nettverk og erfaringsutveksling og å vite hva som skjer i Stavanger-regionen og mener derfor det er viktig å være medlem i Næringsforeningen.

Først forsvant TV Vest,

TV Vest var den lokal tv-stasjonen i landet med høyest omsetning og flest seere. Men så ble selskapet oppløst, merkenavnet endret til TV Aftenbladet, og kanalen ble en avdeling i Aftenbladet Multimedia. Den digitale satsingen bygges nå ned i mediehuset, og det tar redaktør Per Fjeld konsekvensen av. Etter 33 år har han hatt sin siste dag på jobb i Aftenbladet.

Tekst: Harald Minge
Foto: Philip Tornes/ITMAP

- Det var naturlig for meg å slutte nå. Behovet for omstilling i mediehuset etter at finanskrisen slo inn var åpenbart, men kuttene kom for en stor del i de digitale mediene. Slik bedømte eierne situasjonen, og en del av oss ga klart uttrykk for at det var et feilaktig valg. For meg som jobbet med tv ble mulighetsrommet betydelig redusert, sier Per Fjeld.

55-åringen påpeker at hans avgang er udramatisk, og at han har stor forståelse for de omstillingsprosessene Aftenbladet måtte gå inn i. Nå vil han bruke tid på å se seg om etter en annen jobb.

- Får du en slik mulighet, skal du gripe den. Jeg har god tid, og alderen er ingen hindring i arbeidslivet lenger. Jeg vil gjøre noe nytt, et eller annet hvor jeg kan få bruk for erfaringene min.

STRIPPET TV-PRODUKT

I løpet av de siste årene har Aftenbladets vilje til satsing på digitale medier overgått de aller fleste mediehus i Norge. Mediebyen Stavanger fikk se en gigant vokse seg enda større. Hårete mål ble nådd, og trafikkøkningen på nettet var formidabel. Det var også oppbemanningen i staben, men i løpet av noen dramatiske måneder i fjor høst ble kursen endret.

- Jeg har vært kritisk til hvor eierne til slutt satte inn støtet i omstillingsprosessen. Sterke krefter har jobbet hardt for å hegne om papirproduktet. Det er uansett et uangripelig faktum at framtidens mediebruker vil være på nett, og da blir avveiningen om man skal høste de kort-siktige innsparingsgevinstene eller tenke mer langsiktig, sier Fjeld, som synes

det er synd at regionen vil få et svakere TV-tilbud.

- Vi får et strippet tv-produkt basert på nyhetene fra internettsidene. De store programprosjektene går ut. Det vi har bygd opp over mange år blir nå bygd ned. Ute er mange av tv-profilene som skapte imaget til lokal-tv i Stavanger, sier han, men legger raskt til:

- Samtidig skal vi ta med oss at den var en reell fare for at TV Aftenbladet kun ville eksistert på internett framover – det har nemlig skjedd i flere andre byer. Da ville man mistet fotfestet i hjemmene, og heldigvis klarte vi å holde på kringkastingen. At TV Aftenbladet vil ha en sterk og dominerende posisjon også framover, er det heller ingen tvil om, sier Fjeld, som likevel advarer mot å blottlegge seg innenfor et så viktig område.

- RISIKABEL STRATEGI

- Nedbyggingen er en risikabel strategi. Da internettboblen sprakk i 2000, ble sparekniven hentet fram. Trafikken sank, og man brukte lang tid og betydelige ressurser for å løfte seg opp igjen. Ved å trappe ned kom flere konkurrenter på banen. Det samme kan skje nå. Hvem som helst kan nemlig starte opp med kabel-tv, det er ikke nødvendig med noen konsesjon. NRK styrker Dagsrevyen og satser mer på lokalkontorene. NRK Rogaland får dermed et fortrinn siden TV Aftenbladet reduseres. P4 kommer til Stavanger med 12 personer som skal produsere tv og radio.

Å drive med lokal-TV i Norge har for de fleste vært en sammenhengende reise i motvind. Gjennom mange år drev Per Fjeld og staben i TV Vest på grensen av det økonomisk forsvarlige. Merkevaren utad var særpreget og den viktige stemmen som regionens eneste tv-kanal. Internt var det lagfølelse og entusiasme som var kjennetegnene. I spørsmålet om

så går redaktøren

24—25

Etter 33 år i Aftenbladet slutter redaktør Per Fjeld (55). Han har vært kritisk til nedbyggingen av den digitale satsingen i mediehuset. – Det er synd at regionen får et svakere tv-tilbud, sier han.

politisk reklame viste Fjeld og tv-kanalen at det går an å spille en nasjonal rolle fra et lokalt utgangspunkt.

– Hadde TV Vest klart seg gjennom finanskrisen?

– Det tror jeg, men ikke uten kostnadsreduksjoner. Likevel var det strategiske grepet med å legge TV Vest inn i mediehuset uangripelig, en helt forsvarlig og

” Det vi har bygd opp over mange år blir nå bygd ned.

Per Fjeld

naturlig integreringsprosess. Flyttingen var ukontroversiell, men navneskiftet var nok mer diskutabelt, sier han.

VILJE TIL KVALITETSJOURNALISTIKK

Synergi og konvergens er sentrale jungelord blant dagens medieledere. Journalisten som før kun leverte en artikkel til papiravisen, skal nå også levere en kjappversjon til nettsiden og kanskje til og med produsere et tv-innslag. Blir journalistikken dermed dårligere?

– Jeg er beroliget av den viljen som hersker i Aftenbladet til å holde på kvaliteten som et konkurranseforetrinn – sammen med styrken som lokalt mediehus. Håndverket skal være skikkelig, og spesielt i perioder med innsparinger og nedbemanning kan det være vanskelig å holde på det fokuset. Samtidig finnes det utfordringer, og nå må Aftenbladet finne ut hvordan de multimediale mulighetene skal utnyttes.

DE TAPTE MULIGHETENE

Per Fjeld er mest opptatt av de mulighetene mediehuset nå går glipp av.

– Dette skjer i en tid hvor det er et stort potensial for lokal-tv. Det er et tankekor at lokal-tv i Sverige er en kjempesuksess. På mange områder er situasjonen i de to landene sammenlignbar, men i Sverige har de mulighet for såkalt soning av reklamen. TV 4 sitter som eier av de aller fleste lokal tv-stasjonene, og kan fordele reklamen hvor de selv vil. Den muligheten vil snart komme i Norge, og det byr på nye muligheter, sier Fjeld, som ser fram til en lengre sommerferie.

– Jeg har hatt 33 gode år i Aftenbladet. Da jeg begynte, holdt de fortsatt på med bly, men så kom fotosatsen. Jeg syns vi har fått til mye, og det gjør meg litt stolt at TV Aftenbladet nå håndterer gigantproduksjonen for VM i sandvolleyball i Vågen, sier den avtroppende redaktøren.

På matjakt i Rogaland

Nå starter jakten på smaken av Rogaland – produktene som skal representere fylket vårt i den nasjonale kåringen til Det Norske Måltid 2009. – Jeg håper flere herfra blir med i år, sier Hans Ørstavik, oldermann i Kokkenes Mesterlaug i Rogaland.

Tekst og foto: Egil Hollund

– I fjor var det bare 22 finalister fra matfylket Rogaland. Jeg vet vi har mye mer å by på enn det, sier Ørstavik til rosenkilden.no.

Men til tross for bare 22 finalister herfra av totalt 500 nasjonalt, fikk to av tre vinnere fra Rogaland hederlig omtale i den nasjonale konkurransen – noe som totalt ble gitt til ti bidrag. Det var Wiig Gartneri og Kåre Wiigs smakstomater og Fruktmost og Knut Skårlands eplemost, som på denne måten markerte seg nasjonalt. I tillegg vant Marine Harvest den regionale konkurransen med beste råvare fra sjø med sin oppdrettskveite.

– Særlig de store produsentene fra Rogaland skuffet i fjor. Verken Tine, Nortura eller Fatland var til stede med noen av sine produkter. Tine produserer for eksempel en Jarsberg i verdensklassen her i fylket. Terskelen for å delta er ellers lav – så det er et vell av småprodusenter her i regionen som kan melde på sine produkter, sier Ørstavik, som leder

den lokale arbeidsgruppen for Det Norske Måltid.

Det eneste kravet for å delta i konkurransen, er at produktet er tilgjengelig for den vanlige forbruker – enten gjennom butikk, gårdsmatutsalg eller fiskebruk. Både fiskere, bønder og alle andre produsenter av mat kan delta. Det kåres vinnere i klassen for beste råvare fra sjø, beste råvare fra land og beste produkt.

FØRST UT

Startskuddet går samtidig over hele landet, og det ble markert her lokalt på Rosenkildehuset 16. juni. Landbruks- og matminister Lars Peder Brekk sto for den offisielle åpningen av Det Norske Måltid 2009 i Oslo 5. juni. Målet er å finne det beste Norge kan by på av råvarer og bearbejdede produkter.

Rogaland er først ut til å kåre sin fylkesvinner under Gladmaten 22. juli. Jærkokken Heine Grov er juryleder, og han vil blant annet ha med seg representanter fra Norges Bondelag, Norges Fiskarlag og fra mediene.

– Vi jakter det spesielle og unike. En ost med særpreg eller det som representerer noe mer enn det tradisjonelle, sier Ørstavik.

NÆRINGSFORENINGENS PROSJEKT

Fylkesvinnerne går til den nasjonale finalen der årets råvarer og produkter 2009 kåres. Vinnerproduktene inngår i Årets Måltid den 19. november, en stor slått feiring av kvaliteten og mangfoldet i norsk matproduksjon. Her blir vinnerne offentliggjort.

I fjor var det Seashell fra Sør-Trøndelag som fikk den nasjonale prisen for årets produkt fra sjø med sine håndplukkede kamskjell, Varanger Vilt fra Finnmark fikk prisen for årets produkt fra land med ytrefilet av rein, mens Hitra Gårdsmat gikk til topps og vant årets produkt med sin grotteost.

Det Norske Måltid 2009 er et bredt samarbeid. Stiftelsen Norsk Matkultur er prosjektleder, Næringsforeningen i Stavanger-regionen er prosjekts eier og DnB NOR er hovedsponsor. De lokale lagene i Norges Kokkemesteres Landsforening leder arbeidet i fylkene. Gode støttespillere for øvrig er Norges Bondelag, Norges Fiskarlag, Landbruks- og matdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Innovasjon Norge og NHO Reiseliv. De lokale komiteene har også medlemmer fra flere andre organisasjoner.

Nye medlemmer

Næringsforeningen i Stavanger-regionen har fått flere medlemmer siden 22 april. Her er de nye medlemmene:

BjellCon AS
IPAX AS
Åmøy Fjordferie
Rema 1000 - Region Sør

Advokat Håkon Tranberg
Låsesmedmester Hveding AS
Utleiemegleren Stavanger AS
Kyllingstad Kleveland Advokatfirma DA
Norges Kokkemesteres Landsforening
I-Huset AS
Bolighuset AS
Braut Biotech AS
Wave Energy AS

Rogaland Idrettskrets
SAPIO AS
Angle Wind AS
Ween & Whitson Holding AS
UNITECH RESOURCES AS
Nordsjørittet
Yachtsenteret AS
Avito Services AS
HÅKULL EIENDOM AS

Sauda snudde vass-straumen

Nå renn vatnet frå Istjødna ned i Nedre Sandvatn i staden for til Berdalen. Det blir det meir Elkem-kraft av, skriv Ryfylke, lokalavis for Sauda 5. juni 2009. – 6 GWh for å vera nøyaktig. Kanskje ikkje så mykje, men likevel viktig, seier leiar av Saudaprojektet, Harald Kjetil Glendrange. Hausten 2007 starta Elkem Saudefaldene og Saudaprojektet arbeidet ved det vesle fjellvatnet Istjødna på Røldalsfjellet. Vatnet i tjødna har tidlegare runne naturleg ned i Berdalen, vidare ned i Slettedalen, gjennom Storlivatn kraftstasjon og vidare ned til Sønnå Låg i Sønnå kraftverk. Når blir det nye tunnelinntaket

frå Istjødna opna slik at vatnet kan renna gjennom ein 422 meter lang tunnel og vidare ned i Nedre Sandvatn. Derfrå vil vatnet renna ned til Svartavatnet, gjennom Svartkulp kraftverk, vidare til Holmavatn, gjennom Dalvatn kraftverk og til slutt gjennom Sønnå Høg i Sønnå kraftverk. – På denne måten får me fleire høgdemetrar, me sender vatnet gjennom fleire kraftstasjonar og får dermed henta meir kraft ut av vatnet i Istjødna, forklarar Helge Nilsen, byggeleiar i Saudaprojektet

Nyskapende arkitektur
i unike omgivelser

Opplev Preikestolen fjellstue

Et unikt tilbud for bedrifter og lag som ønsker topp service i spesielle omgivelser. Møtelokaler for kurs og konferanse. Aktiviteter/lagbygging/lunch i tilknytning til våre tre Basecamper. Spennende matkonsept. Merka turløyper. Muligheter for fiske, padling og bading. Mindre enn 1 times reisetid fra Stavanger.

Telefon: 51 74 20 74
post@preikestolenfjellstue.no
www.preikestolenfjellstue.no

Preikestolen fjellstue
Stavanger Turistforening

Sandnes tar det store sp

Sandnes sentrum står foran store endringer i løpet av de nærmeste årene. Flere tusen kvadratmeter næringsareal frigis i sentrum og i havneområdet, og det vil trolig bli 15.000 nye arbeidsplasser i sentrum. – Mye viktig vil skje nå, sier daglig leder Arne Idland. Vi har klart å få en god vekst takket være lange tradisjoner og godt samarbeid rundt én aktør for byutvikling.

Tekst: Trude Refvem Hembre
Foto: Philip Tornes/BITMAP

- Vi bryter ned den tradisjonelle nord-sør akse til også å gå mot nord-vest. Øglænd-kvartalet ble nylig godkjent av fylket. Det betyr at vi får på plass en ny butikkmix tilpasset de unge. Det er viktig for utviklingen i denne delen av byen, sier Idland. Bare i Vågsgaten 16-18 vil det bli 50.000 m² areal til næring- og bolig-utvikling. Her kommer også et større underjordisk parkeringsanlegg.

S FOR SANDNES

Sandnes har tradisjonelt hatt rykte for å være servicebyen. I SandnesUgå, Kremmerdager og andre tradisjonsrike sentrumsarrangementer kommer tilreisende fra både Flekkefjord og Ryfylke. Under årets SandnesUgå var det 60.-100.000 handlende i sentrum. Det sydet av liv i Norges lengste gate, Langgata, på 660 meter. Den skal nå forlenges til og med Gamlatorget ved den gamle Brannstasjonen hvor KinoKino nå er lokalisert, opplyser Idland.

SANDNES SENTRUM AS

Daglig leder: Arne Idland
Styreleder: Finn Egil Sørbo
Omsetning: ca 3,5 mill.
Ansatte: 3 årsverk
Visjon: Sandnes sentrum - en god opplevelse
www.sandnes-sentrum.no

SERVICSKOLE MED SMILET PÅ KJØPET

Sandnes Sentrum har etablert et eget utdanningsopplegg for medlemmene hvor hele servicekjeden gjennomgås. Her lærer butikkansatte å ta imot kunden og yte god service. De skal også vite hvilke aktiviteter som foregår i sentrum, hvor kunder kan få kjøpt ulike produkter – gjerne anbefale konkurrenter – og selvsagt ha solid kompetanse innenfor sitt felt.

STUDENTBYEN SANDNES

Med den nye videregående skolen innerst i Vågen, vil Sandnes få totalt 3.500 studenter i sentrum, og dette vil tilføre sentrum mer liv på dagtid og kveldstid. En markedsundersøkelse foretatt av studenter ved Akademiet viser at det mangler tilbud til de unge, og at utelivsbransjen i sentrum kan utvikles videre.

SUKSESSKRITERIER

Daglig leder i Sandnes Sentrum tror grunnen til at de har lyktes i å få alle med på lag, er et godt samarbeid med Sandnes kommune, med butikkdriverne og gårdeierne samt ulike ressursgrupper organisasjonen har knyttet til seg.

- Vi har alle under én paraplyorganisasjon, og det gjør det enklere å koordinere. De aller fleste er med på aktiviteter; de følger åpningstider, har annonser og tilbud under ulike arrangementer. Uten lojale aktører og ivrige butikkeiere hadde vi ikke fått det til. Dette engasjementet hos våre medlemmer gjør det kjekt å lage aktiviteter, sier Idland.

- I tillegg er det viktig for sentrumsutviklingen at vi kan tilby kultur og opplevelser som Vitensenteret, Kulturhuset, regionens beste kino, Eventyrlandet (tidligere Havanna) og KinoKino, det nye sen-

Arne Idland, Ådne Berge, Ole Berge og Bente Akselsen skal bidra til at Sandnes sentrum blir en unik markeds plass og næringsadresse i regionen.

teret for kunst og film som åpner 9.9.09, sier Ole Berge som jobber som kulturutvikler i Sandnes Sentrum. Han mener det har skjedd en liten revolusjon i Sandnes fordi folk bruker kultur som virkemiddel for verdiskapningen. Berge er overbevist om at Stavanger2008 har vært viktig i denne bevisstgjøringen.

- Sandnes har et stort potensial med spennende muligheter og handlingsrom. Vi vil gå fra en industriby til en urban by med kontoretablering, handel og kultur, avslutter Idland med blikket framover.

Din lokale kompetansepartner:
Revisjon. Virksomhetsutvikling.
Internkontroll. Skatt og avgift.*

PricewaterhouseCoopers, Pb 1508, 5505 Haugesund
PricewaterhouseCoopers, Pb 8017, 4068 Stavanger
www.pwc.no - 02316

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Køer hos politiet svekker

Rogaland har etter Oslo flest utenlandske arbeidstakere i landet. Når en utenlandsk arbeidstaker kommer til Stavanger, må han eller hun vente i fem måneder før saken er ferdigbehandlet. Dette betyr store konsekvenser for næringslivet, og gir et særdeles dårlig inntrykk av Stavanger. Nå etterlyser næringslivet i regionen pengene som ble lovet til et felles servicesenter som vil kunne effektivisere denne prosessen.

Tekst: Elianne Strøm
Foto: Philip Tornes/BITMAP

I fjor mottok politiet i Stavanger 17.900 søknader om oppholdstillatelse. Politiet er den som har myndigheten i Rogaland, men utlendingsseksjonen har ikke ressurser til å håndtere den økende pågangen. Dette har ført til store køer og et stort etterslep på saksbehandlingen.

-Vi har hatt en dobling i antall saker de siste årene, sier politiinspektør, Leif Ole Topnes. - Og med de samme ressursene som vi hadde for flere år tilbake er vi ikke dimensjonert til å ta i mot den mengden som kommer inn, sier han.

MÅ STÅ FEM MÅNEDER I KØ

Et viktig mål for et servicesenter vil være å sørge for at arbeidstakerne, som regionens næringsliv har stor behov for, så raskt som mulig kan begynne å arbeide her. I Rogaland tar det nå opptil fem måneder å behandle en oppholdstillatelse. Når en person ankommer politistasjonen i Stavanger må han/hun også regne med å vente i tre timer.

HER ER SAKEN:

Først sa regjeringen ja, og så nei til et servicesenter for utenlandsk arbeidskraft i Stavanger! Nå vokser køene mer enn noen gang. Senteret skulle vært på plass i løpet av 2. halvår 2009, men ifølge stortingsmeldingen framgår det at penger til drift må de involverte partene skaffe selv. Med andre ord; ingen plass i statsbudsjettet.

- Dette er svært ødeleggende for næringslivet og gir søkerne og bedriftene utfordringer i form av at den som venter på et svar på søknaden sin ikke kan reise ut av landet, hverken privat eller i jobbsammenheng, sier Topnes, og understreker at de er svært lei seg for at situasjonen er slik.

- Regionen vår er i vekst og har enda behov større for arbeidskraft. Derfor er det synd at utenlandsforvaltningen stikker kjepper i hjulene. Vi vil gjerne yte service ovenfor samfunnet, næringslivet og ikke minst til de som kommer hit. Slik det er nå klarer vi ikke dette, sier han.

Næringslivet i Stavanger-regionen etterlyser nå et servicesenter i Rogaland som kan ta seg av saker forbundet med utenlandsk arbeidskraft. Ved å etablere et felles informasjons- og saksbehandlings-senter med en samlokalisering av medarbeidere fra skatteetaten, utlendingsdirektoratet, politiet og arbeidstilsynet, vil det lette ventetiden drastisk.

- Næringslivet har lagt dette fram for politikerne, og vi fikk klarsignal i forrige stortingsmelding, men nå i mai viste deg seg at ressurser rundt etableringen ikke er prioritert. Det betyr at vi er tilbake til start.

LOKALENE STÅR KLARE, MEN PENGENE MANGLER

Paradoksalt nok står ledige lokaler klare til å huse et evt. framtidig servicesenter. Disse ble gjort klare da stortinget gikk ut med første melding om vedtak i mai, men på grunn av manglende ressurser står lokalene tomme.

Topnes sier at midler til drift av servicesenteret er en utfordring for politiet. Skal det tas ressurser fra politiet vil det

-Vi har hatt en dobling i antall saker de siste årene, sier politiinspektør, Leif Ole Topnes. - Og med de samme ressursene som vi hadde for flere år tilbake er vi ikke dimensjonert til å ta i mot den mengden som kommer inn, sier han.

gå ut over kriminalomsorgen og det er ikke aktuelt.

- Vi vurderer å stenge passkontoret og andre tjenester vi har på politikammeret, vi vil på denne måten kunne flytte over noen ressurser til utlendingsseksjonen, sier han.

Selv om midlertidige løsninger kan få dagens situasjon til å gå rundt, har ikke politiet tro på at dette er den beste løsningen på lang sikt.

-Vi har ikke gitt opp og håper om å komme med på statsbudsjettet til høsten slik at vi kan få kommet i gang med senteret. Vi er veldig opptatt av servicen til brukerne, og håper på en løsning snarest mulig, sier han.

SERVICEKRAVENE FRA SERVICESENTERET I OSLO:

- Gjennomsnittelig ventetid skal være under 10 minutter for Skatteetaten
- Gjennomsnittelige ventetid skal være under 30 minutter for politiet
- 90 prosent av fullstendige søknader om arbeids- og oppholdstillatelser og skattekort skal være behandlet innen 5 virkedager.

Når en person ankommer politistasjonen i Stavanger må han/hun også regne med å vente i tre timer.

Slik fungerer det i Oslo

Oslo opprettet i 2007 et felles service-senter for utenlandsk arbeidskraft, og selv med flere brukere enn forventet har de en saksbehandlingstid på mellom fem og seks dager.

Oslo har nå to års erfaring på området og tilbakemeldingene er gode. I fjor hadde senteret over 65.000 brukere, og selv om det var i overkant av det som var forventet har de klart å holde saksbehandlingstiden på et tilfredsstillende nivå.

- Selv om forventningene på saksbehandlingstid har vært høye er vi generelt sett fornøyde. De besøkende har gitt gode tilbakemeldinger om god service, rask behandling av innleverte søknader og opplevelse av mindre byråkrati, sier Morten Stokbak Hagedal, prosjektleder i Skattedirektoratet.

I 2008 er det registrert at det er mottatt 15.499 søknader om arbeids- og oppholdsstillatelser på Servicesenteret. Det er et mål om at 90 prosent av fullstendige søknader skal behandles innen fem virkedager. På årsbasis er måloppnåelsen 74 prosent.

- Til nå har senteret fungert som ønsket.

Servicesenteret er et knutepunkt for utenlandske arbeidstakere i Norge, og vi opplever at vi dekker et viktig behov og gir brukerne en enklere hverdag, sier Hagedal.

Servicesenteret har landsdekkende vedtakskompetanse. Det betyr at søknader kan leveres ved Servicesenteret uavhengig av hvor i Norge søkeren oppholder seg. Hagedal tror at det viktigste med senteret er at brukerne kan oppsøke ett sted for å få den veiledningen og hjelpen de behøver. Også for etatene har dette vært lærerikt.

- Vi har fått til ett tverrfaglig samarbeid hvor vi ser sammenhengen innenfor en verdikjede. Ikke minst har vi fått mye bedre datakvalitet nå enn tidligere, spesielt på skatt, og det gjør jo enkelte prosesser mer effektive, avslutter han.

Morten Stokbak Hagedal

KARI JØSENDAL (1958 -)
Seniorforsker ved IRIS, Cand.
Oecon fra UiO, har også studert
ved UiB og Sorbonne Universitetet
i Paris. Før hun begynte ved
IRIS i 2000 var hun ansatt i
Arbeidsmarkedssetaten, Rogaland
Fylkeskommune og Fylkesmannen
i Rogaland. Forskningsområder:
Innovasjon, næringsutvikling, kre-
ative næringer, regionalutvikling.

næringer har rekordvekst

En av de mest tankeprengende og kanskje den viktigste presentasjonen på årets Norrøna-konferanse ble forbigått i taushet av Stavanger Aftenblad, men omtalt på lederplass i Sandnesposten. Forteller dette noe om regionens selvforståelse – og at vi er på full fart mot Martin Gjelsviks scenario Exit?

Tekst: Jan Gjerde
Foto: Philip Tornes/
BITMAP

Forhåpentligvis ikke. Sannsynligvis et arbeidsuhell i Aftenbladet, som har mye annet å tenke på for tiden. Dessuten er emnet noe komplisert. Men poenget er følgende: Kreative næringer i Rogaland, i Norge og globalt er en tung vekstnæring. Globalt regnes den som en av de viktige framtidsnæringer. I EU vokser den 12 prosent raskere enn andre sektorer i økonomien. De ansatte har høy utdannelse og den direkte verdiskapningen er høy: 3,2 prosent av BNP i Norge i 2003, sammenlignet med Mat og drikke som sto for 1,7 prosent.

Vel. Statistikk er statistikk. Det avgjørende i dag er at 3.800 virksomheter i Rogaland tilhører denne næringssektoren og at 12.000 mennesker har levebrødene sine i den. Dette er de grunnleggende hovedfunnene i IRIS sin ferske undersøkelse, datert 26. mars 2009. Undersøkelsen er nå utført for annen gang på oppdrag av Næringsforeningen i Stavangerregionen og med økonomisk støtte av gode krefter i fylket.

BLIR AVGRENSET

IRIS har valgt å avgrense begrepet kreative næringer til reklame, arkitektur, kunst- og antikvitetsmarkedet, computerspill, software, multimedia, kunsthåndverk, design, film, video, musikk, visuell og utøvende kunst, forlag, radio, tv, museum og gallerier. Dette ble også gjort ved undersøkelsen fra 2003. Alternative avgrensninger finnes i internasjonal forskning omkring temaet, men IRIS har valgt sin definisjon for å kunne, så langt det er mulig, å kvantifisere deler av undersøkelsen og å kunne lese endringer i utviklingsbaner. En annen ramme kunne ha vært næringer hvor sluttproduktet er beskyttet av Åndsverkslovens bestemmelser.

Selve rapporten, med Kari Jøsendal som prosjektleder og den som presenterte den på Norrøna-konferansen 2009, tar opp til drøftelse mange problemstillinger omkring eller med grensesnitt til begreper

som innovasjon, konkurransekraft, posisjoner i næringskjeder, internasjonalisering, forhold til virkemiddelapparatet og mange andre spennende temaer knyttet til næringsutvikling. Her må vi nøye oss med å trekke noe ut av oppsummeringen: Andelen av kreative næringer i Rogaland er ikke høyere enn den er i Vest-Agder. Godt og vel 70 prosent av foretakene er enkeltmannsforetak. Kun 16 prosent av respondentene oppgir at de eksporterer til utlandet. Og kanskje mest overraskende: 80 prosent av respondentene mener at de i liten eller ingen grad har registrert at Stavangers status som europeisk kulturhovedstad i 2008 har gitt dem utbytte i forhold til de faktorer de er bedt om å ta stilling til.

- Dette bildet krever nok en betydelig nyansering, fastslår Kari Jøsendal. Andre effekter av kulturbåret, som ny inspirasjon, økt motivasjon og elementer av ikke-økonomisk karakter, kommer sterkere ut og forventes å manifestere seg på litt lengre sikt.

- I undersøkelsen legger dere stor vekt på næringens kjøp av innsatsfaktorer lokalt og eksport ut av regionen og mot internasjonale markeder. På mange måter er dette en tradisjonell næringsøkonomisk tilnærmingssåte. Men er det ikke slik at kreative næringer i sin natur er lokale og at de samtidig er leverandører av viktige tjenester til andre selskaper i næringskjeden med en sterk internasjonal aktivitet?

- Det er jeg helt enig i, og utfordringer er å kvantifisere denne effekten. Ser vi på Stavangers næringshistorie, fra sild, seilskip, hermetikk, shipping og olje, merker vi oss nettopp følgenæringenes store betydning gjennom alle epoker. Både for lokalt næringsliv og som nødvendig bidragsyter til hovednæringenes suksess, svarer Jøsendal. Hva hadde vi hatt av grafisk industri i Stavanger om det ikke hadde vært for hermetikkindustrien, f. eks.?

- Næringen har en litt differensiert holdning til det offentlige virkemiddelapparatet?

- Dette tror jeg vil endre seg når bevissheten om den strategiske og økonomiske betydningen av denne næringen øker. Det er jo slik at vi i Strategisk Næringsplan for Stavangerregionen prioriterer energi, mat

og maritim sektor. Slike prioriteringer kan misforstås. Og det er jo også dem som mener at denne formen for utpeking av "vinnernæringer" er dårlig næringspolitikk. I alle fall tror jeg at kreative næringer har en sterk posisjon både i næringsorganisasjonene og i befolkningen, men kanskje ikke i samme grad i det politiske miljøet? Undrer Kari Jøsendal seg.

- Til slutt Kari, et lite hjertesukk fra intervjueren: Dere har ikke Richard Florida med i referanselisten, og han er heller ikke omtalt i rapporten?

- Hva? (Pause). Han var med i 2003-rapporten og dette beror nok på at hans tenkning omkring disse spørsmålene er så vidt bredt etablerte at det kan bli "masete" å henvise til ham gang på gang. På mange måter er det Richard Florida som har bevisstgjort oss på de kreative næringers betydning som urbaniserings- og konkurransefaktor i det postindustrielle samfunn. Og så vil jeg nevne et spennende funn i vår 2009-undersøkelse: De kreative næringer i Rogaland har en tendens til å søke til fylkets befolkningssentra. Ikke minst legger de som arbeider i denne sektoren vekt på kulturelt mangfold. Like barn leker best og stimulerer hverandre.

IRIS - International Research

Institute of Stavanger – et forskningssenter med fokus på anvendt forskning. Institutter er eid av Universitetet i Stavanger og stiftelsen Rogalandsforskning med like store andeler. IRIS - Samfunns- og Næringsutvikling – arbeider med aktuelle problemstillinger og langsiktige utfordringer. Ved å studere trender og enkeltstående hendelser etableres det et kunnskapsgrunnlag som bidrar til økt forståelse av prosesser i samfunnet rundt oss. IRIS - Samfunns- og Næringsutvikling leverer ny og oppdatert viten, og oppdragsgivere får faktabaserte innspill som er med på å fargelegge debatter og utforming av politikk og praksis.

Aslak Sira Myhre

-Ekstremt knyttet til regi

Politisk rød, men når det gjelder fotball er Aslak Sira Myhre (36) mørkeblå. Det glødende Viking-engasjementet er rotfestet hos lederen av Litteraturhuset i sin eksiltilværelse i Oslo. Et engasjement som også er sterkt symbolsk for tilhørigheten han har til regionen.

Tekst: Egil Rugland

- Jeg er ekstremt knyttet til regionen, sier Aslak Sira Myhre.

En smule bakgrunn: Aslak Sira Myhre utvandret fra Stavanger i 1992 til studenttilværelse i Bergen. Det resulterte i et mellomfag i historie og sosialantropologi.

- Det var en frivillig utvandring, sier Sira Myhre. I 1997 ble han leder av Rød Valgallianse og flyttet til Oslo. - Det var en pålagt utvandring.

- Hvordan ser regionen ut sett fra Litteraturhuset i skyggen av Slottet?

- Jeg ser ting tydeligere nå, det særegne som jeg ikke la merke til da jeg bodde i Stavanger. Det er for eksempel mer penger i Stavanger enn i Oslo og Bergen. Det ser jeg på bilparken, på butikkene og måten folk kler seg.

PLATTFORMENE

Men han ser mer også på hjemmebane når han bortimot ti ganger i året er i Stavanger.

- Oljeaktivitetene var mer synlige da jeg vokste opp. Det var condeeper, og det lå plattformer ved Rosenberg. Nå er plattformene borte, sier Sira Myhre som ikke kan dy seg for å tilføye:

- Rosenberg har for så vidt kommet godt ut av omstillingen, men verftet burde hatt langt større rolle i oljeindustrien i dag. Men på det punktet er jeg ikke objektiv, sier han, som sønn av Rosenbergs legendariske fagforeningsleder Eldar Myhre.

Men som vi alle vet, det er uomtvistelig at oljevirksomheten har satt sine spor i den regionale folkesjelen. Det har gjort noe med oss alle.

- Jeg vokste opp i en tid før mentaliteten gikk fra "Eg e fra Stavanger - gjør det någe?" til "Eg e fra Stavanger - va det någe?" I dag lurer jeg på om sjøltilliten har blitt for stor.

KRAFTTAK

- Stavanger ble oljehovedstad fordi det var et samspill mellom politikere, fagforeninger og næringsliv som satte alle krefter inn på å få virksomheten hit. Men det skjedde med en enorm ydmykhet. I Arve Johnsens bok om oljevirksomheten kom det frem at andre steder tok for lett på kampen om lokaliseringen av oljehovedstaden.

Nå kan det se ut som om ydmykheten ikke spiller samme regionale rolle, ifølge Sira Myhre.

- (Men) I regionen i dag registrerer jeg at er det er en forventning om at folk skal komme til regionen. Hvis det ikke skjer,

” 2008 ble en regional begivenhet. Fra utsiden var det nesten pinlig å observere hvor lokalt det hele ble. Jeg tror at en av grunnene er at man ikke skjønner hvor mye arbeid som skal til for å gjøre hendelser i Stavanger viktige utenfor byen.

blir det ikke forstått. Før Uwe Røsler sa ja til trenerjobben i Viking, var det fire-fem kandidater som sa nei fordi de ikke ville bo i Stavanger. Det er ingen selvfølge at folk vil bo i Stavanger, heller ikke at folk i resten av landet og langt mindre resten av verden, interesserer seg for hva vi gjør her.

- La oss ta kulturbåret 2008, og jeg skal ikke si noe om innholdet. Det var en forventning om at hele Europa skulle se til Stavanger. Men det ble en regional begivenhet. Fra utsiden var det nesten pinlig å observere hvor lokalt det hele ble.

Jeg tror at en av grunnene er at man ikke skjønner hvor mye arbeid som skal til for å gjøre hendelser i Stavanger viktige utenfor byen.

- Det virker som om regionen oppfatter det som en alvorlig karakterbrist at Helge Lund ikke vil bo i Stavanger. Det har langt større betydning at Stavanger fortsatt skal være oljehovedstad enn at Helge Lund skal bo i byen.

VIRKELIGHETSORIENTERING

- Det er kanskje på sin plass med en større grad av realorientering om hva Stavanger er. Byen må komme ut av kameraderiet blant politikere, næringsliv og universitet. Kameraderi er et usunnhetstegn. Det er en illusjon å tro at Stavanger er en nord-europeisk storby. Vi må innse at Stavanger er en småby som har gjort og kan gjøre det eksepsjonelt bra med det utgangspunktet. Point of Peace-opplegget under Stavanger 2008 var "galimatias". Det bunnet i en oppfatning av at Stavanger var New York.

Nå er flere forskningsrapporter lagt frem som viser at den økonomiske oppgangen også har skapt kulturell blomstring.

- Det har vært en bevisst satsing på kulturlivet av politikere med ordfører Leif Johan Sevland i spissen fordi det har vært et ønske om det, sier Myhre. Vi hadde en kultur for 20 år siden og, men da var folk som Tore Renberg og Kristoffer Joner en del av en marginal undergrunn. I parentes bemerket var Aslak Sira Myhre selv en del av undergrunnskulturen.

HIP KULTUR

- Nå har størrelser som Tore Renberg, Arild Østin Ommundsen, Kristoffer Joner og forfattere som Arild Rein, Sigmund Jenssen og Johan Harstad, åpnet noen dører og bidratt til at Stavanger-kulturen oppfattes som hipt og kult utenfor regionen.

Litteraturhuset i Oslo med Aslak Sira Myhre er blitt en dundrende suksess, ikke bare i litteratursammenheng, men også som en debattarena. I Stavanger er det som kjent planer om et Kielland-hus.

- Det var en forventning om at hele Europa skulle se til Stavanger under kulturbyåret. Men det ble en regional begivenhet. Fra utsiden var det nesten pinlig å observere hvor lokalt det hele ble, sier Aslak Sira Myhre. Nå lengter han hjem til Stavanger.

- Jeg har gitt mine innspill underveis og vil ikke leke overdommer nå. Men skal huset kalles Kielland-senter, er det avgjørende at Kielland-navnet blir inngang til noe annet enn Kielland. Hvis ikke der det dødfødt som publikumsprosjekt.

VIKING

Tilbake til utgangspunktet: Sira Myhres engasjement for Viking og dermed også regionen.

- Regionens forhold til Viking viser det som er best og verst ved regionen, sier han. Det kjekke er at det er guts og driv på det nye stadion når det går bra. Klubben har en sober økonomi, og det er kontinuitet fra 1990-årene med Egil Østenstad som sportsdirektør og Roger Nilsen som assistenttrener. Østenstad har satset på å bygge klubben på et lokalt

fundament. Viking har en bra stall og et godt sportslig opplegg. Alt ligger til rette for suksess. - Men i fjor var det hylekor om at det var for mange og gamle utlendinger, det måtte satses på noe nytt. Unge lokale spillere valgte andre klubber enn Viking.

- Nå er det en stor lokal stall med mange unge. Men hva skjer nå? Publikum piper og forlater stadion en halv time før kampene er over hvis laget ikke lykkes. Erik Nevland sa en gang at mange spillere gruet seg for å spille på hjemmebane fordi de fikk så mye kjeft. Østenstad sa høyt og tydelig at denne oppbyggingen vil ta tid, men publikum og media eier ikke tålmodighet. De vil helst se hælspark og forlanger en 5-1 seier over Ålesund på hjemmebane.

- Det er uttrykk for en sytekultur, og

TNS Gallups Klimabarometer 1/2009

Folk flest mener Norge satser for lite på fornybar energi, viser tall fra TNS Gallups Klimabarometer som ble lagt fram på et seminar i Oslo 3. juni 2009. Konsernsjef Eimund Nygård ved Lyse Energi holdt i forbindelse med lanseringen et innlegg om hva som må til for å få fart på utbyggingen av vindkraft i Rogaland, melder Lyse på sin nettside. 59 prosent av de spurte i undersøkelsen er enige i at Norge i for liten grad satser på utbygging av fornybar energi. Samtidig er det kun 14 % av befolkningen som sier at de blir stolte når de tenker på Norges innsats for å begrense klimautslipp. Fornybar energi er den store vinneren i den ferske målingen der det norske folk er spurt hvor godt inntrykk de har av 14 ulike energikilder, fordelt på åtte fornybare og seks fossile. Listen toppes av de åtte fornybare kildene, med vannkraft på topp. Først på niende plass kommer gasskraft med CO₂-håndtering, plassert godt bak selv den minst populære av de fornybare energiformene, bioenergi. - Befolkningen har best inntrykk av vannkraft, småkraft og fjernvarme. Energikilder under utvikling, som havvindmøller, tidevannskraft og bølgekraft, vurderes også veldig positivt. Fossile energiformer scorer systematisk lavere enn fornybar energi, selv om de renses for CO₂, sier Daniel Rees, prosjektleder for TNS Gallups Klimabarometer.

jeg frykter at det sier noe mer om regionen. På Viking stadion er det alt for ofte at buingen overdøver golfklapping.

- Golfklapping?

- Dannet langsom klapping.

Men hvis noen tror at Aslak Sira Myhre er glad for å være borte fra Stavanger, er det dundrende feil.

LENGTER HJEM

- Jeg lengter hjem og har Stavanger og Ryfylke i hode og sjel. Men jeg har kone og barn i hovedstaden.

Det hjelper muligens at kona heter Cathrine Sandnes og dermed minner ham daglig om regionen. Men hun burde selvsagt hatt navnet Cathrine Stavanger.

Utsikt til Ryfylke “Borgen”

Elegante og luftige kontorlokaler

Adresse:

Kvitsøygata 15,
Stavanger

Utleieareal:

ca 500 m² + 30 m²

Type lokaler:

Kontor

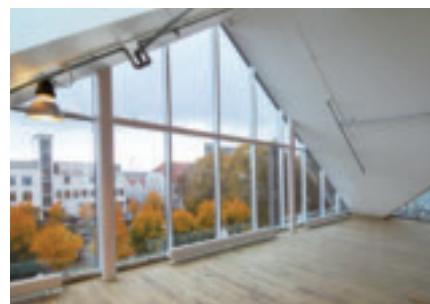
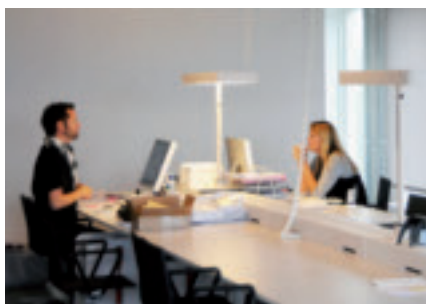
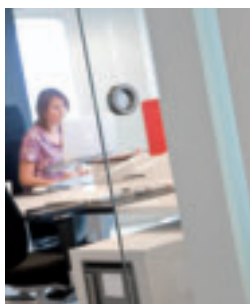
Standard:

Høy standard

Overtakelse:

Straks

www.borgen15.no

Stavangers uterom kan utnyttes bedre

I mange år har opprustning av byens uterom stått på kommunens dagsorden – og mye flott er det blitt. I hvert fall estetisk. Men dessverre også med en tendens til store folke- og aktivitets-tomme flater. Litt blomster pynter opp, men det folkelige utelivet venter vi fortsatt på. Obstheders plass er like død nå som da den var ny for ti år siden.

Tusenårsstedet kan stå som et annet eksempel. I tillegg til det gamle Torget, omfatter det også deler av Haakon VII's gate, Nedre Ankertorg, Rosenkildetorget og Strandkaien bort til Dahlalmenningen og Skagenkaien bort til Felthusalmenningen. Den eneste delen av området som tiltrekker seg naturlig folkeliv, er den korte strekningen fra Dickens til Hansenhjørnet. Det henger sammen med kombinasjonen av øl og sol når den viser seg.

Legger vi Kleivaparken, Kiellandhagen og Domkirkeplassen til Tusenårsstedet, eller Piazza Siddisi som vinnerutkastet hadde som navn, får vi et samlet areal som for praktiske formål er for stort for byens sentrum. Selv med cruiseskip i Vågen er trafikken i området, både den

gående og kjørende, heller liten. Og som oppholdssted har området ennå ikke vunnet noen hevd, kanskje bortsett fra Domkirkeplassen. Selv som festplass er Tusenårsstedet for stort i sin alminnelighet.

Det vil rimeligvis ta noen år før området utvikler seg til å få et menneskelig format, tilpasset den typen aktiviteter vi kan forvente oss i Stavanger. Kanskje vil årets Gladmat bli unntaket som bekrefter regelen. Sandvolleyen neppe.

Opprustningen av Sentrums uterom var nødvendige. Utfordringen nå er å gi dem liv. Aktiviteter som gjør dem til naturlige samlingspunkter, enten i forbindelse med arrangementer eller kun som plasser hvor det er trivelig å være når byen viser seg fram fra sin beste side.

Det kan være for tidlig å begynne å tenke nytt om de store uteflatene i Stavanger. Personlig kunne jeg godt tenke meg parkering på gateplan i Haakon VII's gate, dersom det førte til vitalisering av Sentrum. Haakon VII's gate er rett og slett blitt for pompøs og med lite rasjonell utnyttelse av arealet. Så får det heller

våge seg at jeg banner i kjerka. Men vi vet jo fra byutviklingens historie at fra en tanke tenkes til den blir realisert, kan det gå mange år. Derfor: Kulturbyen mangler et Kiellandsenter som også kan fungere som litteraturhus. Universitetsbyen mangler et skikkelig studenthus.

Plassen til begge har vi i tilknytning til Tusenårsstedet og de omkringliggende byrom. Det er ikke nødvendig å bygge i høyden for å dekke disse behovene. Vi kan – som i andre byer – heller gå i dybden og la det som skal fylle de synlige tomrommene over bakken, få et volum og en utforming som er tilpasset forholdene på stedet. Kunstsenteret Louisiana ved København kan gjerne være et forbilde. Og den begravde idéen om Glasstårnet kan man gjerne ta fram igjen.

Mulighetene er der, men har vi visjonene og mot til å tenke nytt?

Kommentar:

Jan Gjerde

SSB: Miljøbløffen

Miljøavgifter er viktige for regjeringens grønne profil. Har du bil, betaler du avgift på bensin og diesel, årsavgift og omregistreringsavgift. Som strømkjøper, betaler du forbruksavgift på elektrisk kraft. Dette kalles miljørelaterte avgifter når Eurostat og OECD sammenligner europeiske land, skriver Dagsavisen 3. juni 2009 under overskriften Jukse-grønne avgifter. Men mesteparten av de nevnte avgiftene har til dels uklare miljøvirkninger, ifølge forskningsleder Annegrete Bruvoll i SSB. Totalt er det bare en femdel av alle de såkalte

miljørelaterte avgiftene nordmenn betaler, som kan sies å korrigere negative miljøkonsekvenser og kan kalles miljøavgifter, har Bruvoll kommet fram til. – Miljøavgifter skal i utgangspunktet redusere utslippene og sikre at forurenser betaler. Men bare et fåtall av disse avgiftene er rettet mot miljøproblemer. Resten er stort sett såkalte fiskale avgifter som har til hensikt å skaffe inntekter til staten. Flesteparten av disse avgiftene har ikke noe med miljø å gjøre, sier Annegrete Bruvoll til Dagsavisen.

Resources Global Professionals er et multinasjonalt konsern med opprinnelse fra Big 4. Selskapet er notert på Nasdaq (RECN) og omsatte for 840 MUSD i forrige regnskapsår. 4000 medarbeidere fra 90 kontorer bistår kunder i 56 land. Vi tilbyr de beste løsnings- og resultatorienterte konsulentene innen økonomi, finans, risk management, supply chain management og information management.

Våre erfarne medarbeidere hjelper kunden å gjennomføre prosjekter og kan midlertidig overta ansvaret for linjefunksjoner. Resourceskonsulenten har bred erfaring fra revisjon og konsulentvirksomhet i tillegg til operativ virksomhet, noe som muliggjør rask forståelse av kundens behov.

Dronningen får drahjelp

Cruiseskip-giganten Queen Mary 2 hadde ingen problemer med å manøvrere seg i Stavangers indre havnebasseng under sitt junibesøk. Men så er da også den britiske stoltheten utrustet med propeller fra Stålverket på Jørpeland.

Tekst: Harald Minge
Foto: Kjetil Alsvik

Fra hovedkontoret på Strandkaaien kan konsernsjef Rolf Roverud i Scana Industrier se et av verdens største og mest avanserte cruiseskip legge til kai i Vågen. Stolt kan han konstatere at mens framdriftsanlegget er levert av Rolls Royce, er det Scana Steel Stavanger på Jørpeland som har støpt propellene. Queen Mary 2 er bygget ved Chantiers de l'Atlantique, Zaint-Nazaire i Frankrike, og ved overleveringen til engelske Cunard Lines i januar 2004, var hun verdens største passasjerskip.

- Det er veldig gøy for oss å se selve Dronningen stevne inn i Vågen fra kontorvinduet. Det gjør noe med oss når fartøyer av denne typen eller offshore-båter kommer til havn med utstyr levert fra oss, sier Roverud. Han er glad for at Stålverket på Jørpeland er i stand til å konkurrere på den internasjonale arenaen.

- Det er lite industri igjen i Norge, og mindre blir det. På Jørpeland satser vi derfor på nisjeprodukter i høykvalitet, og ikke hyllevarer som lar seg produsere langt billigere i lavkostnadsland. Det meste vi produserer går til det internasjonale markedet, og det er produkter med høye krav til kompetanse og spesielle produksjonsprosesser vi vinner fram med. Vi er stolte av å kunne tilby denne kompetansen, sier Roverud.

SUPERLINER

Queen Mary 2 er en såkalt superliner som ikke må forveksles med de mer containerliknende flytende turistmaskinene. Propellene er produsert i et rustfritt martensittisk stål som både har tilstrekkelig styrke og seighet. Skipet har fire vibbare framdriftspropeller som hver har fire propellvinger montert på en senter-

- På Jørpeland satser vi på nisjeprodukter i høykvalitet, og ikke hyllevarer som lar seg produsere langt billigere i lavkostnadsland, sier konsernsjef Rolf Roverud.

hub. Diameteren på hver propell er seks meter. Totalvekt er ca. 20 tonn, hvorav hver propellvinge veier 4.660 kilo.

Scana Steel Stavanger ble etablert på Jørpeland i 1911. Vi snakker dermed om snart 100 års erfaring. Stålverket består av smelteverk, smie og ett av Europas fremste stålstøperier.

Det produseres årlig ca. 15.000 tonn spesialstål etter de strengeste kravspesifikasjoner til skipsindustri, energi-, og olje/gassindustri. Men som mange andre industribedrifter er Stålverket preget av finanskrisen.

- Markedet nå er tøft fordi verden nærmest har stoppet opp. Hadde vi levert produkter til norsk sokkel, ville vi nok ikke vært så hardt rammet. Permitteringer på Jørpeland har ikke vært til å unngå, men likevel er vi optimistiske fordi vi mener vi har produkter som har en framtid når skyene letter, sier Roverud.

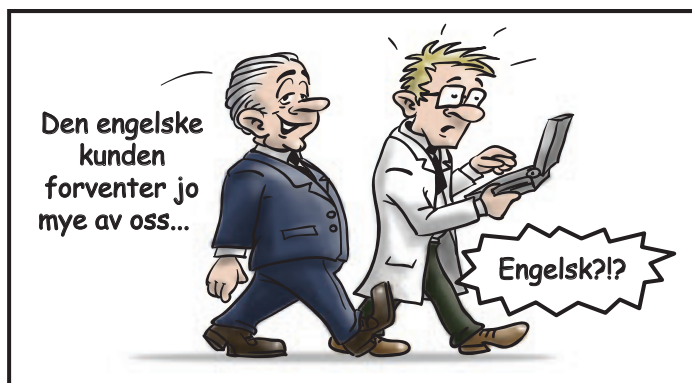
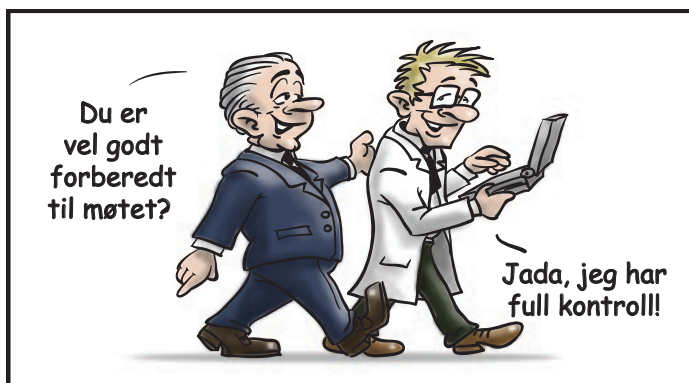

VERDENS KRAFTIGSTE

Til skipsindustrien leveres i tillegg til propeller de støpte hoveddetaljene til vannjet-aggregater i rustfritt duplexstål for store havgående hurtigferger. Til Røkkles to superrigger Aker Spitsbergen og Aker Barents, som er verdens største og teknologisk mest avanserte halvt nedsenkbare rigger og for tiden under ferdigstilling ved Aker Stord, har støperiet på Jørpeland levert integralene som binder sammen dekkene og bæresøylene. I disse dager ferdigstilles dessuten en tilsvarende leveranse til Brasil, hvor Petrobras er sluttkunde. Og verdens kraftigste offshore-fartøy, det Farstad-eide "Far Samson", hadde neppe klart seg så godt hvis ikke girene var fra Jørpeland.

Cruiseskip-giganten Queen Mary 2 besøkte Stavangers indre havnebasseng i juni, men ikke mange har fått med seg at den britiske stoltheten er utrustet med propeller fra Stålverket på Jørpeland.

Ta et språkkurs i dag!

Berlitz - Stavanger
907 97 431 - www.berlitz.no

Berlitz®

Kevin setter Stavanger på

Kartograf Kevin Paul Scarrott setter bokstavlig talt Stavanger på kartet. Daglig lastes det ned 1.500 kart fra kartportalen hans www.stavanger-guide.no. Gratistjenesten fås på 30 forskjellige språk: urdu, thailandsk, flamsk, gresk, arabisk, russisk, polsk, kinesisk med flere. Så langt i år har mennesker fra 128 land og 2.886 byer besøkt websiden for å finne kart. Nå håper Scarrott at også næringslivet i Stavanger-regionen vil benytte seg av tjenesten.

Tekst: Cathrine Gjertsen
Foto: www.stavanger-guide.no

- I løpet av ti år har jeg utviklet en rekke kart som jeg mener næringslivet kan ha nytte av. Dette er kart som kan brukes når de får forretningsforbindelser på besøk, når de arrangerer messer og konferanser, og når nye medarbeidere flytter til regionen. De kan enkelt skrives ut fra nettsiden min, eller så kan en linke til siden min om de ønsker informasjon på egen nettside, sier Scarrott.

Kartograf Kevin Paul Scarrott setter bokstavlig talt Stavanger på kartet. Daglig lastes det ned 1.500 kart fra kartportalen hans www.stavanger-guide.no.

SAMARBEID MED GOOGLE

- Google har tatt over hele verden, hevder Scarrott. Google har mye og tilbyr, mener han, og har derfor inngått samarbeid med dem.

Google leter etter sider med bra innhold, de leter etter kvalitet. For nettstedet som leverer hva de lover, er dette bra. Kart som er produsert av en med lokal-kjennskap og som driver en systematisk oppdatering, vil alltid vinne frem. I dag kommer www.stavanger-guide.no først på Google når du søker etter Stavanger og kart. Dermed finner flere fram til kart-siden min. Jeg mener de som er åpne og transparente vil vinne frem på internett, derfor gjør jeg mine sider mest mulig tilgjengelige for folk, forklarer Scarrott.

FØRSTEINNTRYKKET

Kartografen er opptatt av at kartene som tilreisende får er av god kvalitet.

- Kartet gir tilreisende et førsteinntrykk av byen. Før de kommer hit, leter de gjerne etter kart og informasjon som de tar med seg. Dette skal være ordentlig og profesjonelt. Jeg har mange ganger kommet til byer hvor det er fastfood-giganter som produserer kart over byen. Dette ser ikke bra ut. For meg er kart en kunstype. Et godt kart tar lang tid å utvikle. Forhåpentligvis setter andre folk pris på mine kart, sier Scarrott.

Hans arbeid blir verdsatt. Da turistinformasjonskontorene i Norge ble evaluert, fikk Region Stavanger toppkarakter for sine kart som var utarbeidet av Kevin. Bykartet hans som gir en oversikt over Antony Gormleys Broken Column, ble nylig tatt med i boken "Cartography Design Annual", som gir en oversikt over verdens beste kart. I høst er han også invitert som en av hovedtalerne på Nordisk kartografikurs.

BYGG OPP KOMPETANSEN LOKALT

Kevin ønsker å bygge opp en enda bedre kartportal på internett: - Jeg ønsker å videreutvikle kartbasen og stadig forbedre tilbudet. Håpet er at folk tar i bruk vårt lokale kart, og ikke betaler firmaer utenfor regionen for å lage reklamekart. Da forsvinner kompetansen fra Stavanger-regionen, hevder Kevin.

Han mener det er viktig at tilreisende finner samme kart på nettsider, turistinformasjonen og i bybildet.

- Helheten her er viktig for meg. Det må være enkelt og nyttig for alle som skal benytte seg av kartene. Gjenkjennelseeffekten gir besøkende en trygghet. De forholder seg til samme kart uansett hvor de er.

BRITE UTEN OLJETILKNYTNING

Kevin kom til Stavanger i 1999 etter

å ha pendlet mellom Trondheim og Stavanger i jobbsammenheng. Som militærbarn vokste han opp i Singapore, Tyskland, England, USA, Kypros og Russland. I dag føler han en sterk tilknytning til Stavanger, og har blitt kjent med byen på sykkel.

– Jeg bruker bare bil når jeg må. Noe av det beste med å bo her er at en kan sykle til det meste. Det er korte avstander. Jeg sykler også rundt i byen når jeg skal i arbeidsmøter, driver på med prosjektutvikling eller utarbeider kart. Slik får jeg en bedre oversikt, sier Scarrott.

Kartografen er en av de få britene i Stavanger som ikke har tilknytning til olje- og gassmiljøet.

– Jeg trives som selvstendig næringsdrivende. Det er kjekt å være sin egen sjef.

Jeg samarbeider med Region Stavanger, Stavanger kommune, World Tour og Gladmat – så jeg får være med på mye spennende. Akkurat nå er jeg ferdig med å lage et kart for VM i sandvolleyball, avslutter Kevin.

Har laget EM-film

Genesis film har laget en promoteringsfilm som skal hjelpe til med å få EM i fotball til Stavanger.

– Filmen er en liten appetittvekker og skal representere den emosjonelle delen av EM-søknaden til Stavanger, forteller produsent Solveig Arnesen i Haugesunds-selskapet Genesis Film. Sammen med kollega og regissør Skjalg Molvær har hun laget filmen, som er et hasteoppdrag fra Stavanger kommune og EM-komiteen. 20. juni var jobbet gjort.

– Lyd og levende bilder sier mer enn 1000 ord, og filmen skal formidle sterke sider ved Stavangerregionen, forteller prosjektleder Hans-Øyvind Sagen.

Slik er EM-arbeidet i Stavanger organisert.

20. juni leverte søkerbyene inn søknadene sine. Allerede 9. juli avgjør Norges Fotballforbund hvem som skal bli Norges fire EM-byer. Stavanger kjemper om posisjonen mot Bergen, Trondheim, Bodø og Skedsmo. Norge og Sverige konkurrerer mot Tyrkia, Frankrike og Italia om å få EM. 15. februar 2010 går søknaden til UEFA.

Tekst og foto: Egil Hollund

Kari Birgitte Wiig (Hå gamle prestegard) og Anne Marie Gjølme (Hå kommune) setter stor pris på samarbeidet med Einar Bergh (StatoilHydro) og andre lokale selskaper i forbindelse med den norsk-russiske kultur og handelsutstillingen som vil kunne besøkes på Hå gamle prestegard fra til 27. september,

Russlandsstrategi får kjøtt på beinet

Mulighetene for å utvide forbindelsene mellom rogalandsk og russisk næringsliv er mange. Av opplagte grunner fremstår

energiområdet i bred forstand som spesielt interessant. Her er den teknologiske kompetansen i vårt eget næringsliv stor, og mulighetene for partnerskap med en russisk olje- og gassindustri i rivende utvikling åpenbare.

Norsk-russiske handelsforbindelser avhenger imidlertid av mer enn lokal spisskompetanse innen brønnteknologi og subsea-løsninger. Gode forretningsrelasjoner er basert på at det kan bygges personlig tillit, noe som utvikles over tid.

Denne erkjennelsen er noe av bakgrunnen for at Stavanger-regionen Næringsutvikling (SrN), i samarbeid med næringslivet, har utformet en egen Russlandsstrategi. Internasjonal rådgiver Harald Finnvik i SrN har ledet arbeidet, og er svært positiv til "Frå vikingtokt til oljefat".

- Denne utstillingen er viktig fordi den bidrar til engasjement "folk til folk". Det er en fin måte å synliggjøre de historiske båndene som eksisterer mellom Norge og Russland, og mellom rogalandinger og russere, sier Finnvik.

Russlandsstrategien ble vedtatt i fjor vår og inneholder et bredt sett av tiltak for å styrke næringsrelasjonene til Russland. Noe av bakgrunnen for

Ordfører Leif Johan Sevland sammen med Aleksander Maximov, viseguvernør i St.Petersburg.

Hå-vindu mot øst

I over tusen år har det vært kulturelt samkvem og handel mellom driftige rogalendinger og tilsvarende åpne og driftige russere. Nå er vi i en tid da nye og uante muligheter for nærings-samarbeid åpner seg, ikke minst innen energi. Utstillingen "Frå vikingtokt til oljefat" på Hå gamle prestegard gir spennende innsikt i både den fjerne og den nære norsk-russiske historien. Her kan det være mye å lære også for dem som vil etablere næringsforbindelser i Russland de neste tusen årene.

Tekst: Frode Berge

Et av særtrekkene ved "Frå vikingtokt til oljefat" er det gjennomgående fokuset på sammenhengen mellom kulturutveksling og næringssamarbeid. Utstillingen og foredragene vil på mange måter utgjøre en reise som visualiserer Olav Trygvasson på flukt med moren Astrid fra Obrestad til Novgorod, Cornelius Cruys sin reise og virksomhet som viseadmiral for Peter den Store, og historier om ulike forlis og sjø-

menns brutale skjebner langs den farlige Jærkysten.

Vi får også et nærmere innblikk i tidligere kulturmøter mellom Norge og Russland, blant annet gjennom Arne Garborgs forfatterskap og Ole Bulls musikkproduksjon. Dagens utfordringer i nordområdene og nye kontakter som oppstår gjennom handel med fisk og olje har også sin naturlige plass.

Et annen særtrekk ved utstillingen er at den inneholder et bredt spekter med gjenstander som er utlånt fra museer i Russland. Det er Anne Marie Gjølme, konsulent i Hå kommune og en av drivkreftene bak utstillingen, stolt av.

- Det er ikke hver dag at russiske museer låner ut gjenstander til utstillinger i andre land. Vi har imidlertid vært delaktige i et samarbeid med museer i Russland siden slutten av 1990-tallet. I forbindelse med "Frå vikingtokt til oljefat" har vi også hatt god drahjelp fra Norsk Folkemuseum som fra før av har gode relasjoner i Russland, sier hun.

Anne Marie Gjølme og Kari Birgitte Wiig ved Hå gamle prestegard er i tillegg takknemlige for den hjelpen de har fått fra lokale bedrifter.

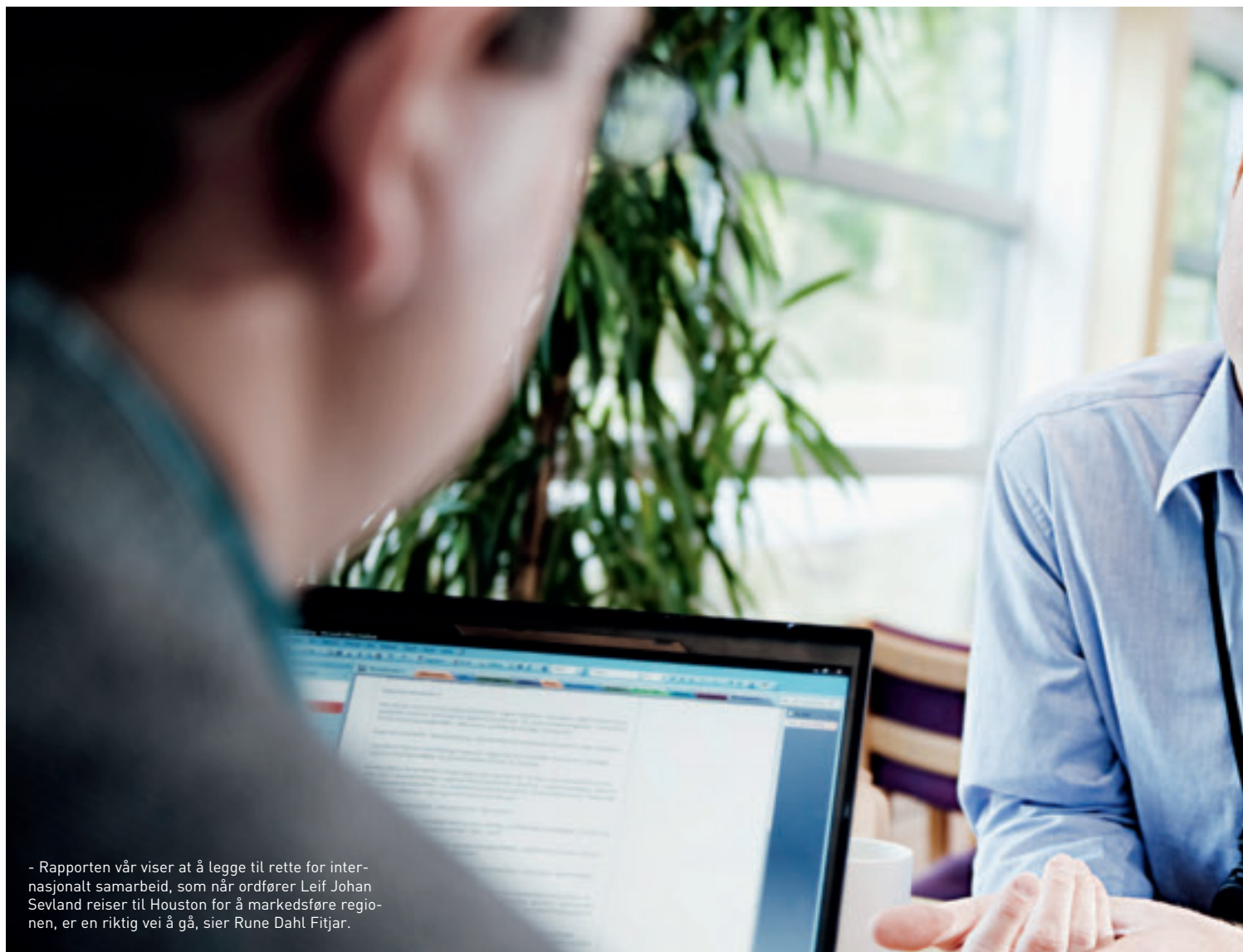
- Subsea 7 har lånt ut dykkerutstyr og TKS stiller opp med landbruksmaskiner. Også Kverneland er med på laget. Dette er bidrag som gjør historien levende for folk. Vi tror dette er en utstilling der også folk fra næringslivet som ønsker ny kunnskap og nye kontakter i Russland kan lære noe, sier Gjølme og Wiig.

arbeidet var ønsket om en bedre og mer systematisk dialog med ett valgt knutepunkt i Russland. Moskva, St.Petersburg og Murmansk er alle viktige byer i Nordvest-Russland, men valget falt på St. Petersburg.

- Dette er en by med et variert næringsliv og et sterkt universitets- og forskningsmiljø. Nå er vi godt i gang med å styrke forbindelsene med ulike miljøer i St.Petersburg. Vi reiser blant annet med en bred delegasjon til St. Petersburg og den viktige messen Russian Arctic Offshore i midten av september. I den anledning arrangeres det en Cornelius Creuys-dag der deler av "Frå vikingtokt til oljefat" blir presentert. I tillegg skal det avholdes en Stavangerregion-dag der næringslivssamarbeid står på dagsorden, forteller Harald Finnvik.

Avliver myten om næring

- Rapporten vår viser at å legge til rette for internasjonalt samarbeid, som når ordfører Leif Johan Sevland reiser til Houston for å markedsføre regionen, er en riktig vei å gå, sier Rune Dahl Fitjar.

De tradisjonelle næringsklyngene er langt mindre viktige for innovasjon enn tidligere antatt. Det viser et nytt IRIS-prosjekt. – Evnen og muligheten til å samarbeide internasjonalt er mye viktigere, sier seniorforsker Rune Dahl Fitjar.

Tekst: Egil Hollund
Foto: Philip Tornes/BITMAP

Michael Porters klyngeteori er nærmest enerådende når næringsstrategier skal legges. Det er opplest og vedtatt at det å samle like næringer skaper slagkraft og fremmer innovasjon. Det er også denne som danner mye av grunnlaget for arbeidet med næringsutvikling i Stavanger-området. Kanskje må dette nå revurderes?

- Det er slik at en stor del av den teknologiske innovasjonen foregår rundt

internasjonale storbyer som London, Paris, San Francisco, Frankfurt og Tokyo. At de har et stort forskningsmiljø på et sted, eller såkalte næringsklynger, har derfor vært sett på som helt avgjørende, forteller Fitjar.

Og det er blant annet med utspring i dette at teorien om næringsklynger har dannet seg. I Stavanger-regionens tilfelle kan vi imidlertid ikke snakke om store klynger, kanskje med unntak av oljebransjen. Likevel er det slik at bedriftene her i området ligger helt på toppen når det gjelder innovasjon og vi har det største regionproduktet i Norge, etter

Oslo. Med dette som bakteppe var det Rune Dahl Fitjar hos IRIS gikk i gang med arbeidet som finansieres av Senter for Innovasjonsforskning.

REGIONALT UTEN BETYDNING

Besvarelser fra rundt 1150 ledere i like mange private bedrifter, samt 550 politikere og ledere i offentlig sektor – til sammen 1600, danner grunnlaget for rapporten. Og svarene understreker virkelig at Stavanger-regionen er innovativ. Over 50 prosent av virksomhetene svarte at de har levert produktinnovasjoner i løpet av de siste tre årene. Over 20 prosent rap-

porterte dessuten at produktene deres var helt nye på markedet.

- Det virkelig overraskende i undersøkelsen er at de som bruker mange regionale eller nasjonale partnere, ikke har mer suksess enn dem som ikke gjør det. Mangfoldet av internasjonale partnere har derimot stor betydning. Så for oss i utkanten, viser det seg at det er mye viktigere å kople seg til de globale sentrene enn å samarbeide lokalt, forteller Fitjar.

IKKE BLI OSS SELV NOK

Det var også interessant at ledere med lavere utdanning samarbeidet mer regionalt, og mindre internasjonalt, enn ledere med høyere utdanning.

Fitjar mener rapporten viser at de tradisjonelle næringsklyngene ikke er like viktige som tidligere antatt, og at forklaringen på Stavanger-regionens høye grad av innovasjon henger mer sammen med at vi vektlegger åpenhet og har en kultur for tillit og samarbeid. Stavanger2008s

slagord "open Port" er et godt uttrykk for denne tradisjonen.

- Jeg tror det er viktig å ta med seg når vi jobber videre med hva regionen skal leve av etter oljealderen. Enten det gjelder fornybar energi eller andre felt, må vi ikke bli oss selv nok. Mye av Stavanger-regionens suksess innen olje- og gass skyldes i stor grad at vi hentet inn ekspertise utenfra og høstet erfaring fra det. Vår rapport viser at det er den tilnærmingen vi bør satse på også i framtiden. Vi bør ikke gå i den fellen det er å tro at vi sitter på all kompetanse selv, mener Fitjar.

Han er nå i ferd med å slutføre arbeidet med rapporten i samarbeide med professor Andrés Rodríguez-Pose fra London School of Economics and Political Science. I neste fase ønsker han å undersøke disse nye funnene og teoriene videre og sammenligne mer på tvers av regioner i Norge og Europa.

- Konferansen blir en tradisjon

Martin Gjelsvik

Innovasjonskonferansen i regi av Senter for Innovasjonsforskning har kommet for å bli. – Vi er meget godt fornøyd, sier Martin Gjelsvik.

Gjelsvik er daglig leder for Senter for Innovasjonsforskning hos IRIS – som er ansvarlige for innovasjonskonferansen på UiS, som ble avsluttet tirsdag 16. juni. Over 100 personer var samlet, blant dem politikere, næringslivsfolk og rundt 50 internasjonale forskere fra både Europa, Asia og USA.

- Det har vært mye arbeid å dra dette i gang, men jeg regner med at det blir litt enklere ved neste korsvei. Nå er vi såpass inspirerte og fornøyd at jeg kan fastslå at konferansen kommer til å bli den første i en rekke og vil bli en tradisjon. Men før vi kan si om det blir hvert år eller annen hvert år, må vi sette oss ned og evaluere det hele, sier Gjelsvik.

Målet med konferansen er å lage en møteplass for forskere, politikere og næringslivsledere med tema innovasjon.

Ordfører Leif Johan Sevland åpnet konferansen. Første dag var satt opp til temaet Transforming City Regions.

- Særlig var energibyer et tema. Hvordan bevege seg fra olje og gass til fornybar energi eller andre næringsmuligheter. Problemstillingen ble belyst fra flere hold, forteller Gjelsvik.

Også kultur ble tatt opp spesielt – med representanter fra både Stavanger, Glasgow og Liverpool, som alle har vært europeisk kulturhovedstad.

- Dag to ble temaet innovasjon satt på dagsorden, både i bedrifter, offentlig virksomhet og regionale systemer – sett ut fra et ledelsesperspektiv, forteller Gjelsvik.

Gjelsvik har ennå ikke klart å fordøye to dager med meningsutveksling og foredrag – men drar fram ett prosjekt som tar for seg hvordan man setter stopper for ideer før det har gått for langt.

Roxar-lederen:

Vil ikke drive med det an

Roxar! Et velkjent navn i oljeindustrien verden over. Men utover det? En rask rundspørring i Stavanger om selskapet ville sannsynligvis gitt svar i retning "vett kje eg". Det er muligens noen som ville svart: Roxar, er ikke det tittelen på en sang av Sting? Nei. Det er Roxanne.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Philip Tornes/BITMAP

- Vi er et ledende selskap på verdensbasis som ingen kjenner til i regionen, er konsernsjef Gunnar Hvidings en smule selvironiske åpningsreplik. - Men jeg skal ikke klage, vi er en av de mest attraktive arbeidsgiverne i Norge for folk med teknisk utdanning, så de som må vite om oss, gjør det.

Likevel er det på sin plass å ta en lyninnføring i Roxar-selskapet. For oss uinnvidde: Roxar holder til i Gamle Forusvei 17. Selskapet utvikler programvare og måleinstrumenter for oljebransjen. Teknologien er sentral innenfor økt utvinning. Omsetningen i 2008 var 1,365 milliarder kroner med et resultat (EBITDA) på 225 millioner kroner. Selskapet har 900 ansatte globalt hvorav 320 i Stavanger.

ENDRINGER

Nå kan den lokale antatte uvitenheten skyldes at selskapet har vært gjennom en rekke endringer. Her er en kjapp gjennomgang av den historiske utviklingen. Her gjelder det å følge med: Utgangspunkt Smedvig Technology 1987.

- Vi er et ledende selskap på verdensbasis som ingen kjenner til i regionen, spøker konsernsjef i Roxar, Gunnar. Men de som har teknisk utdanning i Norge vet hvor de skal søke jobb.

Fusjon med MultiFluid i 1999 og etablert som Roxar. Fusjon med CorrOcean i 2007. Kjøpt opp av Emerson-gruppen i mai i år. Oppkjøpet ble annonsert under OTC-messen i Houston.

Alt dette er fakta som konsernleder Gunnar Hviding fra Klepp presenterer for oss i Roxar-bygget - vekselvis muntlig og multimedialt - alt mens det støyer rundt ørene våre fra byggeplassen. For Roxar er i ferd med å utvide produksjonshallen med 3.000 nye m2 som skal gi nye testmuligheter og 90 nye kontorplasser.

Det går med andre ord bra med Roxar i disse tider med finanskrisen og skjelvende verdensbørser.

KONSERNLEDER

På topp i dette konsernet befinner Gunnar Hviding seg. Han kom til Roxar i 2002 som adm.dir. for hardwarevirksomheten (måleutstyr og sensorer) i selskapet. Etter fusjonen med CorrOcean i 2007 ble han konsernsjef samtidig som selskapet ble børsnotert etter å ha vært privateid av et rent investeringsfond. Som følge av Emerson-oppkjøpet i mai er selskapet nylig tatt av børs.

Gunnar Hviding er utdannet kjemingeniør fra velrenommerte Imperial College, London, spedde på med en MBA fra ikke mindre velrenommerte Insead ved Fontainebleu utenfor Paris. Arbeidserfaring inkluderer Shell

dre gjør

International og norske selskaper som Orkla og Hansa.

- Jeg var engasjert i innkjøp, industriell strukturering, logistikk og produksjon, sier Hviding mens det dunderer fra byggeplassen.

Men det foregikk et visst spill for bortimot åpen scene før Emerson-oppkjøpet. Både Kongsberg-gruppen og FMC Technologies kjøpte seg betydelig opp i selskapet i slutten av 2008.

- Vi hadde en finanskrisen gående der bankene strammet inn finansieringen til selskaper samtidig som to internasjonale selskaper begge viste ambisjoner i retning av merinnflytelse i vårt selskap, sier Gunnar Hviding. Det lå i kortene at noe

ville skje, og for selskapet var det viktig å finne den beste eieren for virksomheten i årene framover.

EMERSON

Det ble Emerson.

- Emerson er ett av verdens største selskaper innen automasjon, industriproduksjon og måleinstrumenter og er en koloss med 130.000 ansatte, fastslår Hviding. Det er flere enn Stavangers befolkning. Nå er selskapet med dette oppkjøpet etablert i Norge og i Stavanger spesielt. Det kan vise seg å bli en viktig begivenhet.

Emerson har hovedsete i St. Louis som ellers - som vi alle vet - er kjent for blues,

men også for produksjon av bilmerket Corvette.

Nå viser det seg at Gunnar Hviding selv eier en Corvette 1962 produsert i St. Louis.

- Helt tilfeldig, smiler Hviding og avviser at det var medvirkende til at Emerson kjøpte opp Roxar.

- Hva betyr oppkjøpet?

- Roxar har en virksomhet som er rettet inn mot oljereservoarer og oljebrønner med basis i å gi beslutningsstøtte i planleggings- og produksjonsfasen, eller ganske enkelt kontinuerlig informasjon om hvordan reservoaret oppfører seg. Emerson på sin side er store på måling av det som kommer etter oljebrønnen innen automasjon og prosessstyring, sier Hviding.

Sammenfallende visjon

- Emerson styrer virksomheten i raffinerier og kjemiske anlegg på land. Roxar har alltid hatt ambisjoner om å styre reservoarene på havbunnen som om det var et raffineri eller fabrikk, om du vil. Dermed sammenfaller Roxars visjon med Emersons visjon. Emerson styrer anlegg på land, mens Roxar styrer oljereservoarene.

Men Roxars styringsevne er i høy grad et produkt av egenutviklet teknologi.

INNOVATIV

- Roxar er blant de beste i verden til å utvikle teknologi som skal gi et bilde av hvordan reservoaret ser ut. Det var Roxar som oppfant de tredimensjonale reservoarmodellene. Det var Roxar som fant opp flerfasemåling for å måle forholdet mellom olje, gass og vann som strømmer opp fra brønnen. Det var Roxar som ga kunnskap om hvordan reservoaret ser ut og hvordan det går an å måle produksjonen i reservoaret. Det er de to viktigste steinene for å bygge og planlegge all fremtidig produksjon. Vi er i dag verdensledende leverandør av disse teknologiene.

Men Hviding understreker sterkt at Roxar først og fremst er et globalt selskap.

- Det er for så vidt tilfeldig at Roxar er lokalisert i Stavanger-regionen, men Norge er et attraktivt land å utvikle i for olje- og gassindustrien, sier Hviding. Vi har vært i en heldig situasjon fordi Statoil har vært villig til å ta i bruk ny teknologi, og Norge er generelt et land med flinke ingeniører, og Stavanger-regionen spesielt har en sterk teknologidrevet entreprenørånd. Samtidig har vi et statlig rammeverk som har bidratt i en positiv retning hva gjelder teknologiutvikling,

men videreutviklingen av bedriften kan bli hindret av høye avgifter.

BANEKRYTTEDE TEKNOLOGI

- Roxar-konsernet har utviklet en rekke selskaper som har stått bak bane- brytende teknologi og laget et globalt distribusjonssystem for å få norsk olje- teknologi ut i verden. Vi er et rent tekno- logiselskap med opptil 70 prosent mar- kedsandel på verdensbasis, understreker Hviding.

Dette minner mistenkelig om en posi- sjon som er et resultat av den regionale yndlingsøvelsen i gründer- og entrepre- nøraktivitet.

STAVANGER-REGIONEN

Men Hviding har ingenting i mot en loka- lisering i Stavanger-regionen.

- Stavanger-regionen er et godt sted å drive et globalt selskap - fra ikke minst med tanke på kommunikasjonsmulig- hetene som Stavanger lufthavn på Sola gir oss. På et vis befinner vi oss midt i Europa. Fra Amsterdam, Frankfurt, København kan vi nå Asia, Houston, Sør- Amerika og Sør-Afrika på 11 timer. Vi når

at mange selger seg ut før bedriften har blitt en ordentlig industribedrift. Roxar har konsolidert stillingen basert på en rekke forskjellige teknologier og har satt sammen en bred produktportefølje.

REGIONALE UTFORDRINGER

- Den viktigste regionale utfordringen er regionale kommunikasjoner, sier Hviding. Rogfast er det desidert viktigste prosjektet for å utvide den økonomiske sonen fra Nord-Jæren til Rogaland. Et fremtidig lyntog vil kunne utvikle den økonomiske sonen fra Kristiansand til Bergen, et område på over 1 million inn- bygere. Arbeiderpartiet satser østpå, der den økonomiske sonen etter hvert vil strekke seg fra Hamar til Skien. Her må Sørlandet og Vestlandet samarbeide og gjøre felles sak slik at ikke 25 prosent av landets befolkning blir hengende etter. Det tjener verken regionen eller landet.

ET PRODUKT

- Mange starter en bedrift basert på et produkt, det gjør det enkelt å adminis- trere, men det blir en slags dans rundt totempelen der dette ene produktet er samlingspunktet. Et selskap med mange produkter må finne andre verdier å bygge en organisasjon på. Da gjelder det å skape en kultur som folk identifiserer seg med, en bedriftskultur som er mer enn en produktkultur.

- I vår region har vi vært gode til å få frem entreprenører og få frem en pro- duktutviklingskultur, men vi har kanskje ikke lykkes i å skape bedriftskulturer som gjør det mulig å bygge større bedrif- ter med et større mangfold av produkter og tjenester. Det mangler også langsiktig privat kapital til å holde på bedrifter som utvikler seg. Dermed blir spennende små bedrifter kjøpt opp. Samtidig vet vi at Staten investerer i Oslo-regionen og mindre i andre regioner. Det gjør utfor- dringen enda større, fordi man mangler stabilt eierskap.

- Hva med den fremtidige energiutvik- lingen?

IKKE KOPIERE

- Roxar ønsker ikke å drive med ting som andre gjør, sier Hviding. Drivkraften i selskapet er innovasjon, og ikke å kopiere andres vellykkede produkter. Det er klart at verden har bruk for fossile brennstof- fer i lang tid fremover. Problemet knyttet til olje er ikke at man plutselig går tom, men at det ikke er nok til å dekke alles behov. Fossile brennstoffer forblir viktige fordi de er billig i bruk og lett å flytte. Derfor ser Roxar fortsatt et marked i å ha en teknologi i en nisje som går ut på å få mer olje ut av eksisterende felt. Vi skal ikke drive leting, men utvikle teknologi for å øke utvinning av feltene.

FORNYBAR ENERGI

- Hva med fornybar energi?

- Verden vil utvikle mer alternativ energi, men jeg tror likevel at det er øko- nomiske forhold som bestemmer mye av utviklingen i verden. Derfor vil olje og gass bli viktigst i lang fremtid fordi det er billig. Jeg tror ikke at vi går over til alter- native energikilder før vi blir tvunget til det, men da er det kull man bør håndtere først.

Så er spørsmålet om Roxar er opptatt av klimautviklingen som slett ikke for- toner seg spesielt lystelig for tiden. Men det er Roxar ifølge Hviding.

Selskapet har utviklet målere for hvor mye gass som slippes ut på fakler i Nordsjøen og har også lansert måling

” Mange starter en bedrift basert på et produkt, det gjør det enkelt å adminis- trere, men det blir en slags dans rundt totempelen der dette ene produktet er samlingspunktet.

av olje i vannet som slippes ut fra instal- lasjonene.

- Det ble ikke noe fart på salget, sier Hviding. Miljøteknologi til oljebransjen ble ikke en bestselger utenfor Norge, dessverre. Vi vil likevel fortsette å utvikle denne typen produkter, for markedet vil komme.

Men når det gjelder miljøteknologi, kan Roxar dra nytte av Emerson-gruppen.

- Emerson har satset stort på miljø, og det skal bli spennende å se om det åpner for miljøteknologiske muligheter for oss. Faktum er at selskapet årlig satser 25 milliarder kroner på klima- og miljø- teknologi. Det kan resultere i at vi kan bruke Emersons forretningssystemer til å kommersialisere miljøteknologi som er utviklet her i landet.

La oss avslutningsvis gå tilbake til Hvidings selvironiske åpningsreplikk om det ukjente regionale selskapet. Faktum er at selskapet har kontorer i Europa, Sør- og Nord-Amerika, Afrika, Asia og Midt-Østen. Det betyr at mye av tiden til- bringer han på reisefot.

Det har i det minste en fordel: Han slipper støyen fra byggeplassen på Forus en periode. Til gjengjeld kan glede seg over muligheten et nytt bygg gir for det globale selskapet på Forus.

” I vår region har vi vært gode til å få frem entre- prenører og få frem en produktutviklingskul- tur, men vi har kanskje ikke lykkes i å skape bedriftskulturer som gjør det mulig å bygge større bedrifter med et større mangfold av pro- dukter og tjenester.

praktisk talt hele verden på 11 timer.

Men Stavanger-region har også andre fortrinn.

REGIONALE FORDELER

- I regionen har vi all slags internasjo- nal ekspertise og det er lett å finne folk med erfaring fra global virksomhet, inter- nasjonal oljeindustri og annen industri. Men denne region

har aldri hatt fokus på å betjene Norge. Den har vært innstilt på å finne lykken i globale markeder. Det er mange flinke entreprenører i Stavanger-regionen og hele Norge for den saks skyld. Men det er få som lykkes i å bygge en bedrift med mer enn et produkt. Det har resultert i

Til nytte fra CIA - gratis

The World Factbook. The Agency has made a decision to focus Factbook resources exclusively on the World Wide Web online edition, which is updated with new material every two weeks. Please look for the newly redesigned Factbook Web site coming in spring 2009.

<https://www.cia.gov/>

What's New

- Country information has been updated as of 14 May 2009. Significant updates made to the People and Economy categories; statistics for "GDP (purchasing power parity)", "GDP - real growth rate", and "GDP - per capita (PPP)" now include three year's worth of data, in 2008 dollars. The Urbanization entry under People expanded to include all countries.
- In the People category, two new fields provide information on education in terms of opportunity and resources: "School

Life Expectancy" and "Education expenditures."

- In order to provide more information on the nature and global dimensions of the current financial crisis, The World Factbook has added five new fields to the Economy category: "Central bank discount rate," "Commercial bank prime lending rate," "Stock of money," "Stock of quasi money," and "Stock of domestic credit."
- In the Geography category, two new fields focus on the increasingly vital resource of water: "Total renewable water resources" and "Freshwater withdrawal."
- Revision of some individual country maps, first introduced in the 2001 edition, is continued in this edition. Several regional maps have also been updated to reflect boundary changes and place name spelling changes.

Kven har rett på vinden?

- Ingolv Helland frå Helland i Time har ikkje nådd fram med klagar på Høg-Jæren Energipark si plassering av vindmøller ved hans eigedom. No har vindmøllestandaren stemna utbyggjarselskapet for retten. Han krev at møllene vert trekte minst 200 meter frå nabogrensa, skriv Jærbladet 3. juni 2009. - Blir møllene plasserte rundt 50 meter frå eigedomsgrensa, vil det redusere verdien på eigedommen til dei som kjem etter meg. Kanskje ynskjer dei å byggje vindmøller på eigedommen. - Då er det meningslaust at møllene skal stå 50 meter frå nabogrensa mi. Vinden har ein verdi. Møllene vert bygde her fordi vinden har verdi, seier Helland og samanliknar dette med vasskraftutbygginga der eigarar

av vassressursane ikkje fekk betalt for kraftutbygginga. - No får grunneigarar betalt for utnyttinga av vassressursar. Men når det gjeld vind, er dette ikkje prøvt i retten, og vi har ikkje rettspraksis å vise til. For meg er spørsmålet kven som har rett på vinden. Vinderetten er ikkje noko utbyggjarane kan skalte og valte med som dei vil. Er det berre å ta seg til rette på denne måten? spør Helland. Lars Helge Helvig, dagleg leiar i Høg-Jæren Energipark, seier til Jærbladet at utbyggjar har trekt vindmøllene rundt 50 meter frå grensa til Ingolv Helland. Alle planar er godkjende av kommunane, Norges Vassdrags- og Energidirektorat og Miljøverndepartementet.

BILFORUM HAR NÅ BLITT BILIA!

Endring er en del av utviklingen. Vår historie begynner med Rieber Thorsen as sitt Renault-agentur i 1934 og Volvo i 1939. Siden den gang har firmaet markert seg som en av de ledene bilforhandlerne i distriktet. I 1994 endret vi navn til BilForum as, og siden den gang har anleggene på Forus og Bryne vært det naturlige møtestedet for Volvo og Renault-kundene. Ved at vi nå har blitt en del av Bilia-kjeden blir dette et nytt skritt fremover. Våre dyktige medarbeidere får tilført ytterligere kompetanse, slik at vi kan bli enda bedre på kvalitet og kundetilfredshet.

NY FORD FORHANDLER PÅ FORUS

Som Bilia forhandler og en del av Bilia-kjeden har vi også utvidet produktspekteret og kan nå tilby Ford på Forus - både salg og service. Ford har et meget bredt spekter av personbiler og lette varebiler. Sammen med Volvo og Renault representerer Bilia Forus et av distriktes bredeste og beste modellutvalg.

Velkommen til en hyggelig handel hos Bilia på Forus og Bryne. Bryne fortsetter som før med Volvo og Renault.

BILIA FORUS: Maskinveien 1. Tlf 51 81 05 00. 8.30 - 16.30.

BILIA BRYNE: Reeveien. Tlf 51 77 16 10. 9.00 - 16.00.

www.bilia.no - betjent med eDialog24 - døgnet rundt, året rundt

bilia
Nordens største bilkjede

Nå blir Nordsjørittet kom

Nordsjørittet er blitt aksjeselskap og ansetter nå flere folk som skal jobbe med rittet på helårsbasis. – Vi skal utvikle ett av to ledende sykkelritt i Norge, fastslår styreleder Odd B. Skjærseth.

Tekst: Egil Hollund
Foto: Nordsjørittet

Allerede er Nordsjørittet det nest største sykkelrittet i Norge. Men med 7.100 startende i år, er det fortsatt et godt stykke igjen opp til Birkebeinerrittet – som går over to dager og har 17.500 startende.

– Vi har som mål å være ett av de to største rittene i Norge. Jeg sier ikke at vi ikke kan blir større enn Birkebeineren, men det er ikke et mål i seg selv, sier Skjærseth.

Nordsjørittet har vokst noe enormt siden vel 200 sykklister rullet over startlinjen i Egersund første gang rittet gikk av stabelen i 1998. Men rittet skal fortsatt vokse – mye!

– Vi vil ha vekst og lage et bedre ritt for løperne år for år. Det er målsettingen, fastslår Skjærseth.

VAR MED FRA STARTEN

Skjærseth har vært med helt siden starten for 11 år siden. Faktisk har hele tre av syv personer i styret for det nystartede AS-et vært med i arrangementskomiteen siden begynnelsen. Det var sykkleklubbene Sandnes, Dalane, Nærbø og Randaberg som sammen dro i gang Nordsjørittet.

– Det var flere klubber som tenkte likt nærmest samtidig – og konseptet for å lage et turritt Egersund – Sandnes – ble veldig bra, kanskje det beste konseptet faktisk talt, forteller Skjærseth.

Randaberg trakk seg ut etter noen få år, men de tre andre klubbene har stått på og er også eierne av det nystartede Nordsjørittet AS.

Nordsjørittet har vokst noe enormt siden vel 200 sykklister rullet over startlinjen i Egersund første gang rittet gikk av stabelen i 1998. Men rittet skal fortsatt vokse – mye!

– Vi har hele tiden vært i forkant av begivenhetene og ikke ønsket å ta ut mer enn det vi har klart å håndtere hvert år. Men nå har rittet vokst seg såpass stort at det er vanskelig å basere arbeidet på dugnad. Det har rett og slett blitt en hel-årsgeskjeft, påpeker Skjærseth.

Derfor ble også Eli Orre ansatt som daglig leder og Aina Høllestøl ble nylig deltidsansatt. To personer til skal på plass i organisasjonen i løpet av året.

BEDRIFTSMARKEDET

Det er særlig i løpet av de siste fem årene at ting virkelig har begynt å akselerere i Nordsjørittet. Det ble laget en målrettet plan for å få med seg næringslivet – og det er nok hovedgrunnen til at årets ritt ble en slik enorm suksess.

– Vi har et unikt næringsliv her i regio-

nen som er veldig fokusert på helse, miljø og sikkerhet. Bedriftene har som mål at de ansatte skal forbedre sin fysiske form. Så for fem år siden startet vi en helt bevisst satsing for å jobbe tett sammen med bedriftene. Det har ført til at mens vi den gangen hadde et titalls bedrifter med oss – har vi nå over 200. De største av disse stilte til start med over 250 ryttere denne gangen, forteller Skjærseth.

Han legger ikke skjul på at han er stolt over hva teamet bak rittet har fått til.

– Det er kjekt for oss som har vært med fra starten å se resultatet. Det gjør noe med deg. Klart at du blir stolt over å ha fått til noe slikt.

Og lovrodene hagler. Nettmagasinet skiogsykkel.no skriver følgende når de evaluerer årets arrangement: "Birkebeinerrittet er fortsatt et godt

Styret i Nordsjørittet AS er (f.v.) Siri Ommedal, Dag Børre Nordland, Eli Orre (daglig leder), Lars Nevland, Odd B. Skjærseth (styreformann), Erik Torgersen og Rolf Bergseth. Nordland, Nevland og Skjærseth har vært med siden starten i 1998.

Folkefesten i Sandnes er en ekstra dimensjon i Nordsjørittet. Tusenvis av utslitte ryttere samles for god mat og drikke.

opplegg å sikte til, men jeg mener Nordsjørittet faktisk tilbyr noe mer i tillegg. Det er noe annet å avslutte sykkelturen i Sandnes sentrum enn på et jorde, eller i et annen bysentrum uten noe mer opplegg rundt min "seier" med å gjennomføre en hard økt".

3000-5000 tilreisende

Når Skjærseth ser fem år fram i tid – tror han på omtrent dobbelt så mange deltakere som i dag. Og ikke minst – rundt 25 prosent av disse vil komme tilreisende.

– 3000 til 5000 personer utenifra regionen vil bety et større inntektspotensial for det lokale næringslivet. Det vil også bety at vi får vist fram regionen vår til enda flere mennesker – som helt sikkert vil komme igjen når de oppdager hva vi har å by på. Ikke bare fra Egersund til Sandnes

– men også Ryfylke og Jær-strendene, sier Skjærseth.

En egen promoteringsfilm er under produksjon. Bedrifter vil bli tilbudt egne program for ansatte som skal delta og Nordsjørittet vil engasjere seg i sikkerhetsarbeid innen sykkelporten. Og rittet kaster også av seg økonomisk. Rundt halvannen million vil overføres til de tre eierklubbene bare i år – som der brukes til satsing både i bredden og på eliten. Like mye går til Norges Sykleforbund sentralt, i form av lisenser og forsikringer for deltakerne.

Men én ting er viktigere enn alle planene Nordsjørittet har om å vokse: Kvalitetsstempelen og det faktum at rittet skal være for folk flest.

NORDSJØRITTET

* Et årlig turritt som går fra Egersund i sør til Sandnes i Nord. Årets løype var 91 kilometer lang.

* Det første rittet ble arrangert i 1998. Den gangen var det 220 som startet. I 2009 var det 7.100 som startet.

* Nordsjørittet AS ble stiftet i mai 2009. Daglig leder i selskapet er Eli Orre. Styreleder er Odd B. Skjærseth.

* Sandnes Sykleklubb eier 40 prosent av Nordsjørittet AS, mens Dalane Sykleklubb og Nærbø Sykleklubb eier 30 prosent hver.

* Selskapet kommer til å omsette for rundt sju millioner kroner i 2009.

Kongressjef Heidi Jeanette Nygård fra Region Stavanger og Kirsten Lode, daglig leder for Nasjonalt kompetansesenter for bevegelsesforstyrrelser ved SUS er klar for å invitere kongressdeltakere fra inn- og utland til Stavanger-regionen.

Kongressjegerne

Innen fem år ønsker Region Stavanger BA å doble antall nasjonale og internasjonale fag- og forskningskonferanser i Stavanger-regionen. Nøkkelen til suksess ligger i fagmiljøer på Universitetet, Stavanger Universitetssjukehus, hos olje- og gass bedriftene og i matmiljøet.

Tekst: Cathrine Gjertsen
Foto: Philip Tornes/BITMAP

- Det er flere gode grunner for å få konferanser til Stavanger-regionen. Det gir faget eller forskningsarbeidet til organisasjonen en unik eksponering. Arrangørene får en faglig og personlig anerkjennelse for arbeidet sitt. Fagmiljøet i regionen kan få et verdifullt nettverk av folk fra inn- og utland. Større kongresser kan også sette søkelys på et viktig tema, og sørge for at en får ny viten og informasjon innen fagfeltet, sier kongressjef i Region Stavanger BA, Heidi Jeanette Nygård.

Samfunnsøkonomisk lønner det seg selvsagt også å få kongressdeltakere til regionen.

- En gjennomsnittelig kongressdeltaker legger igjen 3000 kroner i døgnet. Dette beløpet inkluderer ikke flyreise, men er kostnader knyttet til shopping, restauranter, konferanseavgift og overnatting, presiserer Nygård.

Hun tror også at kongressdeltakerne kan komme tilbake som turister i regionen ved en annen anledning. - Dersom deltakerne får med seg et spennende faglig program og samtidig får se litt av regionen kan de bli fristet til å komme tilbake med familie og venner. Deltakere kan også få øynene opp for et fagmiljø med spennende jobber slik at de også vil vurdere å arbeide i regionen.

SAMARBEID MED UIS OG SUS

Kongressjefen er klar over at det er fagmiljøene som må ha lyst og vilje til å arrangere konferanser, det er ikke noen utenfra som skal presse seg på.

- Det er i dag er mange forskere som kvier seg for å søke om å arrangere konferanser fordi det krever mye arbeid, og de har ikke alltid kompetansen som skal

til for å arrangere noe så stort, her kan vi hjelpe sier Nygård.

Fagmiljøene tar seg av konferanseprogrammet og foredragsholdere, mens Region Stavanger BA kan hjelpe med de praktiske tingene som å utforme søknader, koble til kongressarrangører, lage visningsturer, drive markedsføring for arrangementer og legge til rette for ledsagerarrangementer.

I januar ble det opprettet en ressursgruppe ved Universitetet i Stavanger som består av personer som har mulighet til å søke om nasjonale og internasjonale

”

Det er i dag er mange forskere som kvier seg for å søke om å arrangere konferanser fordi det krever mye arbeid, og de har ikke alltid kompetansen som skal til for å arrangere noe så stort.

Heidi Jeanette Nygård

konferanser. Hver måned møtes de for å vurdere om det er aktuelle konferanser å jobbe med. - Så langt har arbeidet vært svært vellykket, forteller Nygård.

SYNLIGGJØR FLERE FAGMILJØER PÅ SUS

Også på Stavanger Universitetssjukehus jobbes det nå med å se på potensielle konferanser og kongresser hvor

Stavanger kan være vertskapsby.

- Det finnes svært mange flinke kongressarrangører på SUS. I miljø som driver bl.a. akuttmedisin er de proffe når det gjelder det å arrangere internasjonale kongresser. Likevel er det mye potensial på SUS. Vi jobber med personer som ikke har hatt samme erfaringen med kongresser, det gjelder bl.a. jordmødre, spesialister innen for nevrologiske sykdommer (eller sykdommer i nervesystemet), kardiologi og sykepleiere, forteller Nygård.

SYKEPLEIERE, SYKEHUSET OG STAVANGER

Daglig leder for Nasjonalt kompetansesenter for bevegelsesforstyrrelser ved SUS Kirsten Lode brenner for sykepleierfaget, og har fungert som en kontaktperson mellom SUS og Region Stavanger i arbeide med å se på mulige konferanser.

-Jeg brenner for tre ting; sykepleierfaget, SUS og Stavanger. Konferanser og kongresser kan synliggjøre alle disse tre områdene, sier Lode.

Vanligvis er det leger som blir kontaktet når en skal høre om sykehuset kan arrangere en konferanse, ikke nødvendigvis sykepleierne. Lode mener at en går glipp av en rekke store konferansemuligheter om ikke sykepleierne kontaktes.

- Norges Sykepleierforbund har ca 85 000 medlemmer i Norge. De er en rekke arrangementer og store konferanser. Noen av disse bør legges til Stavanger. En gruppe på kardiologisk avdeling vurderer nå muligheten for å få European Cardiovascular Nursing Congress til Stavanger i 2013 - en kongress for rundt 500 deltakere. Krefter på SUS ønsker også å legge Sykepleierkongressen i regi av Norsk Sykepleierforbund (NSF) TIL Stavanger i 2014. Dette er en konferanse med hele 2000 deltakere, forteller Lode.

IKT DATA - TELEKOM - DIGITAL PROF - SUPEROFFICE

Telefon +47 51 77 93 00 – www.alcom.as – post@alcom.as

Rørleggere, rådgivere
og regnskapsførere

Det er nå det er bra med forandring!

Kontakt oss for en samtale om bedriften din og 2009.
Ring Næringsliv i dag: 51 67 68 08

*Normann Oftedal,
ass. banksjef næringsliv, SMB*

Sandnes Sparebank

www.sandnes-sparebank.no

FASETT foto: A.L. Norheim

KOLON | Foto: Tom Haga | 092354

Regnskap og IT med bakkekontakt!

Dataplan har flyttet inn i Grandgården på Bryne. I våre nye og flotte lokaler i første etasje skal vi konsentrere oss om å jobbe enda mer effektivt, både med hverandre og med kundene våre. Vi befinner oss nå i Brynes eneste gågate, like ved jernbanen. Trenger du hjelp med økonomiske og administrative tjenester innen regnskap og IT, er det bare å stikke innom eller å ta kontakt på andre vis.

Vi holder også til på Nærbø og Forus og har allerede godt fotfeste på Jæren.

DATAPLAN

Hetlandsgaten 5 | Tlf. 51 77 87 70 | www.dataplan.no

Pål Jacob Jacobsen

Stavanger-regionens Europakontor
pal@onemarket.be
www.one-market.org

Europeisk konkurranse skaper bedre nasjonale søknader

Om vi skal vinne flere nasjonale konkurranser om prosjekter og forskningssentra, så må vi ut og trene i Europa.

Når Rosenborg spilte Champions League hvert år, var de uslåelige i Tippeligaen. Mens spillerne deres fikk brynet seg mot Milan og Real Madrid, fikk Viking-spillerne spille treningskamper mot Vidar og SIF – forskjellen mellom Rosenborg og de andre økte hele tiden.

Innenfor forskning gjelder det samme. Aktører som vinner fram i kampen om internasjonale forskningsmidler – ser også ut til å vinne frem på den nasjonale arenaen.

På slutten av 90-tallet var Rogalandforskning en sterk aktør i EUs forskningsprogrammer. De lærte seg knepene, fant bra partnere og skrev vinnere søknader. Da olje- og gassforskningen ble tatt ut av EU-forskningen i 2002, ble denne kompetansen lagt til side og fokus rettet mot andre og mer lønnsomme markeder. Fra 2002-2007 var interessen for EU-forskning lav i hele kunnskapsektoren i Rogaland. Dette har svekket vår internasjonale standing og indirekte svekket våre nasjonale søknader.

I 2007 opprettet derfor UIS, IRIS, HSH og SUS en egen fagenhet som skal stimulere og hjelpe frem EU-søknader. De har lyktes med å øke interessen og kunnskapen for å delta, antall søknader fra regionen har økt, og etter hvert har vi også vunnet fram i den steinharde konkurransen.

EUs forskningsprogrammer øker kraftig og kommer til å gi oss stadig flere muligheter. Det årlige forskningsbudsjettet var i

2000 fire milliarder og kommer til være over 10 milliarder i 2013 – noe som gir nye muligheter for små institutter og universiteter.

Deltagelse i forskningsprogrammene til EU bidrar til følgende:

- a) Vi får økt finansiering til kunnskapsektoren og indirekte til næringslivet som ofte trekkes inn i prosjektene.
- b) Nødvendige penger til et universitet i vekst. Om UIS får fem millioner kroner i EU-støtte, så løser dette ut 10 millioner ekstra kroner fra norske myndigheter to år etterpå.
- c) Høyere internasjonal standing for individuelle forskere og UIS gjennom nye nettverk.
- d) Høyere kompetanse innenfor området søknadsskrivning, som styrker vår stilling i nasjonale prosjekt i konkurranse med bergensere, nordlendinger og trøndere.

Å skrive bra søknader er en undervurdert kunnskap både i næringslivet, kunnskapsektoren og i det offentlige. For en liten region er det derfor viktig at vi samler alle de beste vi har til å arbeide med strategisk viktige søknader.

2008 – sprikende resultater i IRIS-undersøkelsen

Mange tall er påfallende like, både før og etter kulturåret. Det kan tolkes som at året som kulturhovedstad ikke har endret folks innstilling til kultur. Men forskningsleder, professor Hilmar Rommetvedt, ser det annerledes: – I 2007 var det voldsomme forventninger. Mine følelser den gangen var at dette ikke var lett å følge opp. Når en da opprettholder nivået etterpå, må arrangørene være fornøyd. Et overveldende flertall mener det var en riktig satsing, sier forskningslederen. Samtidig svarer 68 prosent i Nord-Jæren (Stavanger og omegn) at de opplever at kulturhovedstaden angår dem i liten eller ingen grad. Det samme svarer 87 prosent i øvrige kommuner i fylket.

Aftenposten 10. juni 2009

Et tankekors

Ett av de direkte 2008-resultatene er at kulturpolitikken har fått en helt annen betydning enn før. Der spesielt Stavangers og også fylkeskommunens kulturkomiteer tidligere var anonyme pengeutdelere, er summene større og de politiske sakene viktigere enn før 2008 var på skinnene. Men det er og blir et tankekors at det – midt oppi satsingen på 2008, nytt konserthus, Tou Scene og andre gode prosjekter – ikke har trådt fram noen kulturpolitikere av format.

Leder i RA 10. juni 2009

Sett fra Strandkaiaen

2008 kunne blitt et år hvor vi investerte i noe for ettertiden. 400 millioner kroner ble i stedet brukt på et gedigent sirkus som nå har reist. Når jeg ser ut av vinduet er alt som før. Ettervirkningen av kulturåret førte til en politisk institusjonalisering av de etablerte kulturinstitusjonene og hvor de lokale kunstnere ble skjøvet ut i kulden.

Randy Naylor til RA 22. mai 2009

Følg pengene

Et lovforslag om reduksjon av klimautslipp og innføring av kvotehandel i USA er godkjent av energikomiteen i Representantenes hus. Demokratiske representanter fra delstater med mye industri og kullproduksjon har bidratt til å moderere lovforslaget, noe som har ført til stor skuffelse i deler av miljøbevegelsen.

Dagbladet 22. mai 2009

Grønnmaling

De store motorene i grønnmalingen av ver-

densøkonomien for tiden er Kina, USA og Sør-Korea.

SA 3. juni 2009

Gudbenådet

Arne Garborg burde regnes blant de "fire store". Garborg behersket alle litteraturens sjangere: roman, drama, lyrikk, novelle, essay, sakprosa og gjendiktning, og er i tillegg en av de mest intelligente og begavede forfattere vårt land har fostret. For øvrig er han en gudbenådet polemiker.

Høyesterettsadvokat Cato Schiøtz i Morgenbladet 29. mai – 4. juni 2009

Kommunegrenser: Politikere skal gjenvelges

Debatten om kommunegrenser i Norge er en historie om manglende handlekraft på grensen til impotens. Politikere er ikke modige mennesker, selv om det finnes hederlige unntak. Politikere skjønner at de skal gjenvelges, med jevne mellomrom. Og da er det ikke rom for å innta åpenbart upopulære standpunkt. Selv på nasjonalt nivå er det mye feighet og taktikkeri å spore. Det er ikke sikkert at slik unnvikenhet gir grunnlag for fornuftige og langsiktige løsninger. Kanskje er innbyggerne best tjent med at noen tegner kartet på ny av og til, og at de som gjør dette ikke er fargelagt av egne motiver og egne posisjoner.

Leder i Dalane Tidende 27. mai 2009

Kreative næringer og kultur

Sammen med Kulturhuset utgjør Vitenfabrikken to viktige pilarer for byen. De er viktigere for byens utvikling enn mange er klar over. En undersøkelse som IRIS la fram på Norrønakonferansen 19. mai kom det fram hva kreative næringer legger vekt på når de skal velge hvor de vil etablere seg. Det første og viktigste punktet var et mangfoldig kulturrelt tilbud. I så måte er Sandnes på rett vei.

Leder i Sandnesposten 28. mai 2009

Pustestopp

Hvis alle på jorden sluttet å puste i en time, ville ikke drivhuseffekten være noe problem lenger.

Jerry Adler (1929 -) amerikansk skuespiller og teaterdirektør

Krise uten bismak

Krise er en produktiv tilstand. Man må bare fjerne bismaken av katastrofe.

Max Frisch (1911 -1991), sveitsisk forfatter og arkitekt

Vindkraft: Se til Sverige

Norwea-lederen er klar over at svenskene bygger ut mange ganger så mye som Norges 2,3 MW effekt vindkraft i år. I 2008 satte svenskene i drift hele 235 MW effekt vindkraft. Midt i finanskrisen har de planer om å bygge ut rundt 150 MW i 2009. – Det beviser at de grønne sertifikatene funker og at svenskene ser ny næring i fornybar energi, sier Isachsen, som legger til at dagens norske system med

å søke Enova om penger ikke har fungert i det hele tatt, og at vi trenger EUs hjelp til å få fart på vindkraften.

Øyvind Isachsen, generalsekretær i Norsk Vindkraftforening til teknisk Ukeblad 4. juni 2009

Er det folkets representanter som er problemet?

Det finnes ikke én politiker i dette landet som er imot kommunesammenheng. Samtlige er i besittelse av evnen til å se stordriftsfordelene. Men det finnes heller ikke politikere som er for kommunesammenheng med kommuner som er større enn den de selv representerer.

Lars Petter Einarsson i sin blogg i RA 5. juni 2009

Prestasjoner

Det er lett å kakle høyest når hønsegården er liten.

Ivo de Figueiredo (1966 -), norsk sakprosaforfatter i boken Ibsen, Mennesket, 2006.

Bare hvis vi må

«Hvis vi må, så selger vi smykkene til konene våre for å ferdigstille denne motorveien,» har den albanske statsministeren Sali Berisha erklært. De beregnede kostnadene for forbindelsen Tirana-Pristina har allerede overskredet én milliard euro. Gigantprosjektet skal forbedre de økonomiske relasjonene mellom Albania og Kosovo.

Le Monde diplomatique 1. juni 2009

Emosjoner

Dagens ledere forutsettes også å være betalt for å ha ferdigheter i håndtering av emosjoner.

Førstelektor Rita Sommerseth på UiS' debattside

Proporsjoner

En 20-sekunders visesang kan utrette mer enn ett års politisk arbeid.

Grete Faremo (1955 -), politiker og næringslivsleder

Verkens filosofi

Aldri fantes der en filosof som bar sin tannverk med tålmodighet.

William Shakespeare (1564 - 1616), engelsk dikter

IATA med dystre prognoser luftfarten

The global airline industry has nearly doubled its expected losses for the year to \$9bn amid what it calls an unprecedented crisis. The estimated \$9bn is almost double the \$4.7bn loss that IATA had forecast in March. The group represents about 230 airlines that make up 93 per cent of scheduled international air traffic. IATA also revised its loss estimate for 2008 to \$10.4bn from its previous estimate of \$8.5bn.

aljazeera.net 8. juni 2009

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen har arbeidd ved Universitetet i Bergen og Université March Bloch i Strasbourg. Han arbeidde 1996-98 med kunst- og kulturformidling ved HiS og har vore professor i lesevitenskap ved Universitetet i Stavanger (tidl. HiS) sidan 2002. M.a. leiar for mastergradsprogrammet i lesevitenskap og Literacy Studies.

Kultur og innovasjon

Den nye forskingsmeldinga, "Klima for forskning" (St.m. nr. 30, 2008-09), er i mangt overraskande. Fyrst og fremst for alt Tora Aasland og departementet hennar ikkje har funne grunn for å skrive om. SV-statsråden har her langt på veg levert ein blåkopi av Kristin Clemets melding frå 2005.

Nokre mindre skilje er der. Kristin Clemet kalla si forskingsmelding "Vilje til forskning", og markerte dermed at det handla om ein viljesakt. Somme ville på den tida også sjå ei oppmoding frå Clemet i heile utdannings- og forskingsfeltet til større grad av desisjonisme, altså at ho ynskte å skape nye situasjonar gjennom å gjere systematiske val på fleire område samstundes og dermed endre oppfatningane om kva som skulle vere korrekt og forstandig. Anten ho hadde ein teori om det eller ei, kan vi no klart sjå at ho oppnådde akkurat det.

EFFEKTIVE CLEMET

Sidan eg ikkje er høgremann, så likar eg det ikkje, men eg lyt vedgå at Kristin Clemet var uvanleg effektiv og skapte varige løysingar. Til den grad at dei politiske motstandarane hennar i den noverande regjeringa, som eg vanlegvis skulle vere meir samd med, slett ikkje maktar å varte opp med nye løysingar.

Sjå berre på utdanningssystemet frå barnehagen til universitetet. Kunnskapsminister Bård Vegard Solhjell vil kartlegge alle barnehagebarn, for å identifisere moglege problem hos individ som har språkvanskar og åtferdsvanskar. Dette er anten sosialteknologi av bortimot svensk 1960-tals-merke, eller det er god gammal høgrepolitikk for å individualisere sosiale problem. D'er som om Solhjell sit og fyller ut fargebøker han har fått av Høgre.... No skal han jo også prøve å møte fråfallet i vidaregåande med å sende ungdomsskuleelevar ikring i yrkesfaglege studieretningar, koss no det skal kunne verke. Av ein eller annan grunn har praktisk tenking i utdanninga vore mest umogleg sidan Gudmund Hernes si statsrådtid, og det er då reint forunderleg at ein ikkje kan opprette nok lærlingeplassar og samarbeidsavtalar med verksemdar i næringslivet.

TRADISJONELLE LØYSINGAR

Innovasjon for næringslivet seiest stå sentralt i Aasland si forskingsmelding. Det merkelege er då at det stort sett er tradisjonelle løysingar ein ser for seg. "Klima for forskning" er, som så ofte i titlane på meldingar frå denne regjeringa, meint tveitydig:

Det skal vere godt klima for å forske på klima. Likevel er det just på klima-området at lesaren av meldinga må undrast: Her er det meir, mykje meir, av gammal medisin. Såleis vert det lagt overmåte stor vekt på teknologisk utvikling.

Ja, det seier seg no eigenleg sjølv, at teknologi alltid må fornyast, men det som vantar, er eit perspektiv EU har lagt større og større vekt på siste tiåret: Dersom næringslivet har vondt for å endre seg, og heller køyrer vidare på gamle spor, så må det komme av at der ikkje er godt nok utvikla kultur for endring. Altså må det forskast på organisasjonskultur, historiske føringar, kommunikasjonstilhøve, opplæringsvilkår – kort sagt, grunnleggjande sosiale og kulturelle føresetnader for at der i det heile finst omstillingsvilje til.

BLIR SETT TIL SIDE

I Clemet si forskingsmelding var det opningar for slike studier, i denne meldinga blir humanistiske og samfunnsvitskaplege – altså alle områda for kulturvitskapleg analyse – sette til sides. Ein kan lure på om det har noko å gjere med at Aasland ikkje vil halde oppe kravet til at tre prosent av brutto nasjonalprodukt skal gå til forskning – det ville vere å gjere forskinga avhengig av oljeinntektene, seiest det, men det er då ei særskild merkverdig grunngeving all den tid alle statsløyvingar er avhengig av statsinntektene, same kva område dei kjem frå.

Eg vert meir og meir overttydd om, at næringslivet sjølv vil bli nøydtt til å drive meir analysar av kva for kulturelle behov dei har, og skaffe fram forståing av koss kulturelle endringsprosessar kjem i stand. Berre tenk på bruken av informasjonsteknologien: Ingen aviser, ingen NHO-verksemdar, ingen statlege kontor eller etatar, ingen fagforeiningar veit lenger kva bruken av PC og internett gjer med den sosiale organiseringa av arbeidet. Det burde gje stoff til ettertanke at forskingsmeldinga såleis ikkje har nokon refleksjon om korleis daglege, grunnleggjande arbeidsmåtar og kommunikasjonsmåtar fungerer i konkurranseutsette næringar eller til å oppfylle statlege arbeidsmål.

Bjørn Steinar Helgøy er død

Rosenkildens spisse og muntre tegner gjennom åtte år, har lagt ned sin penn.

Få mennesker har som Bjørn Helgøy visst å leve ut Aasmund Olavsson Vinjes ord om å le med det ene og smile med det andre øyet – og bevare både roen og humoren. Bjørn tegnet i alt 80 tekster til spalten Kilden. Teksten kunne ofte komme til ham i det seneste laget før deadline – gjerne kvelden før. Men poengene tok han, kjapt og sikkert. Tegningene lå i postkassen på Rosenkildehuset morgenen etter – ofte med bedre poeng enn dem som kunne leses direkte ut av teksten.

Smilet, varmen og den finslepne underdrivelsen er noe av det som sitter igjen i minnet om Bjørn. Når han tolket og kommenterte 80 korte essays fra meg – der forsøkene mine på å si noe meningsfylt om verdens og livets vidervordigheter i spisse, men konstruktive ordelag – var som regel svaret slik at tegningen gjorde poengene enda tydeligere. Og ofte morsommere.

Bjørn ble syk for to år siden. Sykdommen tappet han for krefter, men han fortsatte å tegne fram til siste årsskifte. For Bjørn hadde alltid tegnet. Som ung stolte han ikke helt på talentet sitt og om det ville gi inntekter til livets opphold. Derfor valgte han Sjøkrigsskolen i stedet for Kunstakademiet. Men tegningen og etter hvert malingen skulle følge ham gjennom hele livet. Som illustratør til marinens sangbok og verdens eneste humoristiske navigasjonsbok.

Etter marinen gikk karrieren videre i Phillips Petroleum der han satte

spor etter seg som tegner av selskapets muntre julekort. Fra 1992 var han Havnedirektør for Stavanger Interkommunale Havn, og det var i denne perioden han tegnet for Rosenkilden.

Havnedirektøren viste samme lunhet som tegneren. Alltid korrekt, alltid med smilet – det smilet som ofte slo ut i den store gapskratten – hvis historien var god nok. Maleriet ble en genre som tok mer av Bjørns tid. Han hadde flere separatutstillinger der maritime motiver stod sentral – seilskuter som brislingskøyter, motiver fra større som

mindre havner. Det er mange som i dag finner glede og gode minner i Bjørns bilder på veggene i sine hjem.

I Austråttlia på Sandnes står Bjørns stol tom. Tankene våre går til Bjørns kone, Lise, og sønnene som viste sin mann og far så stor omsorg den siste tiden.

Takk, Bjørn, for alt du ga oss.

**For Næringsforeningen og Rosenkilden
Jostein Soland**

Innovasjon Norge satser på bioenergi

Bioenergiprogrammet skal stimulere til økt bruk av fornybare energikilder, skriver Innovasjon Norge på sin nettside. Bioenergiprogrammet har tidligere kun hatt som mål å stimulere bønder og skogeiere til å bruke mer fornybare energikilder. I 2009 er programmet blitt utvidet, og har også som mål å stimulere til flisproduksjon blant alle målgrupper innen bransjen.

Bioenergi i landbruket: Formålet med denne satsningsdelen er å stimulere jord- og skogbrukere til å produsere, bruke og levere bioenergi i form av brensel eller ferdig varme. I tillegg til å gi økt verdiskaping, skal det legges vekt på de ringvirkninger og den kompetanseeffekt programmet kan bidra til. Målgruppen til denne satsingsdelen er kun bøn-

der og skogeiere. Programmet gir tilskudd innen følgende områder: Investeringsstøtte kan gis til anlegg bygd for varmesalg, gårdsvarmeanlegg, veksthus og biogass. Støtte til utrednings- og kompetansetiltak gis til følgende formål: Konsulenthjelp til forstudier, forprosjekter og utredninger, samt kompetanse og informasjonstiltak. Det gis inntil 35 prosent støtte til investering og 50 prosent utrednings- og kompetansetiltak.

Flisproduksjon: Formålet med satsingen innen flisproduksjon er å bidra til økt kapasitet innen produksjon og markedstilgang på biobrensel i Norge. Målgruppen er alle innen denne bransjen.

Rasmus Kvassheim

Betydningen av innovasjon

Regionene Tromsø, Trondheim, Bergen, Kristiansand, Oslo og Stavangers roller som pådrivere og veiledere for næringslivet, er satt under lupen i en ny undersøkelse. Gjennomgående skårer Stavanger-regionen høyest på de ulike påstandene, mens respondene i Trondheims-regionen er minst fornøyd. Da Stavanger-regionen også scoret veldig bra på kultur og trivsel, ble det forklart med vår massive satsing på kulturhovedstaden 2008.

I vår glede over best score er der grunn til å vurdere nærmere om storbyregionene vurderes som dyktige pådrivere i innovasjonsarbeidet, og da blir konklusjonene fort mer nyanserte.

OPPVEKST OG TRIVSEL

Næringsforeningens visjon "Verdiskapning gjennom oppvekst og trivsel" er en utfordring også for kommunene til å legge forholdene godt til rette for innovasjon i næringsliv. Stram økonomi i kommunene og stort press på primær oppgavene medfører ofte at rollene som utviklingsaktører blir nedprioritert.

Velferds- og tjenestetilbud blir kortsiktig prioritert framfor områder for omstilling og innovasjon. Det er kanskje ikke så oppsiktsvekkende, all den tid næringslivet i vår region ligger helt i toppsjiktet når det gjelder verdiskapning og produktivitet. For å opprettholde konkurranseevnen er det viktig at strategiske næringsplaner legger et langsiktig forpliktende samarbeid mellom private og offentlige virksomheter innen forskning og utvikling. Sviktende inntjening i bedriftene vil klart kunne svekke kommunenes evner som velferdsleverandører.

BETYDNINGEN AV ONS

Et eksempel på kunnskapsbasert innovasjon er i nevnte rapport hentet fra Stavanger hvor oljemessen (ONS) som følge av en idedugnad ble en realitet i 1971. ONS sin betydning for regionen er u diskutabel, både sett i forhold til vekst, utvikling, utdanning, forskning og verdiskapning generelt.

Det er viktig at historisk suksess ikke hindrer oss når nye strategiske grep skal tas. Videreutvikling av energiklyngen, alternativ energi og resultatorientert forskning må prioriteres

med langsiktighet når framtidens energiutfordringer skal løses. Stavanger-regionen bør så absolutt være en aktør i den satsningen.

EXPO er et forslag som så langt kun har lyktes med å motivere et mindretall. Spørsmålet er fremdeles; er vi i stand til å sørge for at tiltaket kvalitetsmessig blir godt gjennomført?

NOK AV MOTFORESTILLINGER

I disse dager står VM i sandvolleyball 2009 på programmet i Stavanger. Dersom vi for få år siden skulle satt ned et regionalt utvalg som skulle vurdere mulighetene for å søke om VM i sandvolleyball, ville konklusjonen neppe vært positiv. Motforestillinger ville nok vært mange og velbegrunnede.

Aktiv utøver og initiativtaker, Bjørn Måseide, har gjennom sin idrett flyttet en del mentale grenser om hva som er mulig å få til på våre breddegrader. Det gleder meg stort at ildsjeler lykkes. Betydningen for storsamfunnet er uvurderlig og er medvirkende til at vi som region trygger "Verdiskapning gjennom oppvekst og trivsel".

Etter et meget travelt og arbeidskrevende år ser jeg med stor glede frem til VM-kampene og en etterlengtet sommerferie. Det er fremdeles ikke sikkert at de største sommeropplevelsene ligger så veldig langt unna Jæren.

En riktig god og velfortjent sommer til dere alle!

Rasmus Kvassheim

Slik er nye rosenkilden.no

Nye debattsider med mulighet for både kommentarer, leserinnlegg og replikker.

Nyheter oppdateres hver dag.

Egne nyhetssider for ressursgruppene.

Egen seksjon for INN-Rogaland.

Søkbart arkiv – nå også i papirutgaven av Rosenkilden.

Nyheter om alle medlemsbedriftene våre i andre nettmedier.

Les papirmagasinet Rosenkilden online.

Møtekalender gir deg hele oversikten over møter og arrangement – og du kan melde deg på online.

Egne medlemssider der du blant annet kan legge inn nyheter om din bedrift.

Les om hvem som har byttet jobb og send inn melding om nyansettelser både til papir og nett.

Gå inn på rosenkilden.no – vår møteplass på nett!

Maria C. B. Lopez

Ny trainee i meglerhuset Ottesen & Dreyer

Maria C. B. Lopez er ansatt som ny trainee i meglerhuset Ottesen & Dreyer AS. Selskapet teller nå 16 ansatte. Maria C. B. Lopez vil jobbe som trainee i Ottesen & Dreyer

AS, ved siden av det treårige bachelorstudiet i eiendomsmegling ved BI Stavanger. Maria vil jobbe ved alle selskapets fire avdelinger i Stavanger, Sandnes, Sola og på Hinna. Maria lopez.jpg

Lone Trædal

Ny Account Manager i Manpower

Lone Trædal er ansatt i Manpower AS som Account Manager. Trædal kommer fra Pfizer AS, der hun har jobbet som legemiddelspesialist i åtte år. Manpower

AS er en del av Manpower-gruppen, som er Norges ledende bemanningsbedrift. Vi leverer medarbeidere til alle bransjer på ulike nivåer, både til faste og midlertidige stillinger. Lone Trædal.jpg

Jan-Erik Høen

Ny eiendomsmeglerfullmektig i meglerhuset Ottesen & Dreyer

Jahn-Erik Høen er ansatt som eiendomsmeglerfullmektig i meglerhuset Ottesen & Dreyer AS. Jahn-Erik Høen skal jobbe ved selskapets avdelingskontor på Hinna, som nå teller fire personer innenfor eiendomsmegling. Han har treårig bachelorutdannelse fra BI Stavanger. Etter å ha jobbet som trainee i selskapet en lengre periode ved siden av studiene, har Jahn-Erik tilegnet seg god lokalkunnskap og erfaring fra eiendomsmarkedet - i tillegg til formell kompetanse fra BI.

AS, ved siden av det treårige bachelorstudiet i eiendomsmegling ved BI Stavanger. Maria vil jobbe ved alle selskapets fire avdelinger i Stavanger, Sandnes, Sola og på Hinna. Maria lopez.jpg

Thore Larsen

Ny ekspedisjonssjef i Østraadt Rør AS

Østraadt Rør AS på Sviland har ansatt Thore Larsen som ny ekspedisjonssjef. Thore Larsen er 46 år, opprinnelig fra Suldal, men bor nå på Ålgård. Han er gift og har barn.

Thore har sin bakgrunn fra maskin og mekanisk, NKI-skolen og har tatt fagbrev som terminalarbeider. Thore kommer til Østraadt med lang erfaring fra lagerdrift og terminaldrift hvor han hos NorCargo som formann har styrt og hatt ansvar for personell, lagerhotell, stykkgoods, kjøll og frysevarer. I tillegg har Thore erfaring fra anleggsdrift og maskinkjøring.

Sigmund Håland

Ny HMSK-rådgiver i Antenor AS.

Sigmund Håland har begynt som HMSK-rådgiver i Antenor AS. Sigmund har en solid kompetanse og bred erfaring som utfyller rådgivergruppen til selskapet. Hans oppgaver i Antenor vil for eksisterende kunder være å bistå med ulike kvalitet & HMS tjenester kunden måtte ha behov for. For nye kunder det samme, samt å tilpasse Antenor Management System til kundens behov og spesifikasjoner.

AS, ved siden av det treårige bachelorstudiet i eiendomsmegling ved BI Stavanger. Maria vil jobbe ved alle selskapets fire avdelinger i Stavanger, Sandnes, Sola og på Hinna. Maria lopez.jpg

Marianne Finsnes Molineaux

Ny kommunikasjonsrådgiver i Compartner

Marianne Finsnes Molineaux (38) er ansatt som kommunikasjonsrådgiver i Compartner. Marianne har bred erfaring fra ulike selskaper innen kommunikasjon.

Hun har arbeidet med informasjon på alle nivå i virksomheter i ulike bransjer. Av bedrifter hun har erfaring fra, er Elkjøp, Baker Hughes Inteq, Pathfinder og Rogaland Kollektivtrafikk (FKF). Marianne har en Bachelor i kommunikasjon og har nylig kommet tilbake etter 10 år i utlandet.

Jorunn Clausen

Ny salgsleder for firmagaver hos Figgjo AS

Jorunn Clausen er ansatt som ny salgsleder for firmagaver hos Figgjo AS. Jorunn er utdannet markedsøkonom og har tidligere jobbet for Gjestal AS og firmagaveleverandører. Figgjo AS er kjent for nyskapende porselensprodukter til det profesjonelle markedet og har blitt tildelt en rekke nasjonale og internasjonale designpriser. Med Jorunns kompetanse skal Figgjo AS også utvikle og satse på direktesalg av proffe firmagaver.

AS, ved siden av det treårige bachelorstudiet i eiendomsmegling ved BI Stavanger. Maria vil jobbe ved alle selskapets fire avdelinger i Stavanger, Sandnes, Sola og på Hinna. Maria lopez.jpg

Berta Lende

Ny kunderådgiver i Blå Mediamentor

Berta Lende blir ny kunderådgiver i Blå Mediamentor fra 1. september. Der skal hun ha totalansvar for salg, strategi og gjennomføring av prosjekter. Berta Lende kommer fra stillingen Training Manager ved medisinkonsernet Astra Zenecas Oslo-kontor. Hun har også vært legemiddelkonsulent ved deres avdeling i Rogaland. Berta Lende er utdannet i markedsføringsledelse ved BI og har tatt mellomfag i psykologi. Hun har også utdannelse fra Norges Idrettshøgskole.

kommer fra stillingen Training Manager ved medisinkonsernet Astra Zenecas Oslo-kontor. Hun har også vært legemiddelkonsulent ved deres avdeling i Rogaland. Berta Lende er utdannet i markedsføringsledelse ved BI og har tatt mellomfag i psykologi. Hun har også utdannelse fra Norges Idrettshøgskole.

June Line

Ny grafiker hos
adsign

June Line begynner 1. juli 2009 i stillingen som grafiker hos adsign reklamebyrå. June har bred bransjeerfaring, og har arbeidet med reklame for kunder som Europris,

Max20 og Spinn Sykkelshop. Hun vil bidra til at vi øker vår kapasitet innen kjerneområdene kjeder og reklameproduksjon. Vi gleder oss til å få denne blide jenta fra iPoddlest med på laget.

Marianne Nilsen

Ny leder for
Competence
Management i
Mintra

Marianne Nilsen er ansatt som leder for Competence Management i Mintra. Mintra har etablert et eget forretningsområde som bistår organisasjoner og

bedrifter med kostnadseffektiv og fremtidsrettet kompetanseledelse. Marianne Nilsen er nylig ansatt for å lede dette forretningsområdet. Marianne Nilsen har internasjonal erfaring som Training Manager i GE Oil & Gas Skandivavia og Russland.

**Line K.
Hjartarson**

Ny interaktiv
designer hos
procontra

Reklamebyrået procontra i Stavanger har ansatt Line K. Hjartarson (24) som interaktiv designer. Line har bachelorgrad i multimediateknologi og design og arbeidserfaring

som webutvikler og animator. Ansettelsen skyldes at procontra nå vil integrere webkompetanse på huset for lettere å kunne levere totale, effektive kommunikasjonsløsninger til kundene sine. Med Line teller procontra nå 17 medarbeidere.

**Inger Lise
Aarrestad**

Ny kommunika-
sjons-rådgiver i
Aker Solution

Inger Lise Aarrestad har begynt som kommunikasjons-rådgiver i Aker Solutions i Stavanger. Aarrestad (33) vil arbeide med PR, intern og eksternt

kommunikasjon for selskapet i Stavanger-regionen og innen vedlikeholds- og modifikasjonsmarkedet på Vestlandet. Hun kommer fra stillingen som rådgiver i Melvær&Lien Idè-entreprenør, hvor hun har vært kundeansvarlig for ulike virksomheter innen olje- og energisektoren og offentlige aktører. Aarrestad har hatt en aktiv rolle i samfunns- og organisasjonslivet i regionen i flere år, og har vært politisk engasjert og folkevalgt, både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, blant annet som første vararepresentant til Stortinget. Inger Lise Aarrestad har en MBA i merkevareledelse fra NHH, med spesialisering innen vekststrategier og innovasjon.

Ingeborg Vassøy

Ny daglig leder
hos Carica AS

Ingeborg Vassøy er ansatt som ny daglig leder hos Carica AS - Cruiseeksperten. Carica har spesialisert seg på cruise og er ledende på cruisemarkedet i Stavanger og

Rogaland-distriktet. Per idag har Carica cirka 50 cruisere-derier i sin portefølje, deriblant Royal Caribbean Cruise Line, MSC Cruises, Holland American Line, Silverseas og mange flere. Ingeborg Vassøy har lang erfaring fra reisebyråbransjen, blant annet som avdelingsleder på VIA Travel Group & Meeting de siste 11 årene.

Marianne S. Bae

Ny ITSM-
konsulent
hos Numara
Software

Software Marianne S. Bae begynner hos Numara Software som ny ITSM-konsulent. Marianne har tidligere arbeidet med ITSM (IT Service

Management) blant annet hos Queensland Department of Main Roads og Brisbane City Council i Australia.

Einar O. Iversen

Ny administrer-
ende direktør i
Allservice AS

Einar O. Iversen er ansatt som ny administrerende direktør i Allservice AS. Einar O. Iversen er fra Stavanger og han er utdannet ingeniør med tilleggstudanning

innen økonomi, prosjektledelse, produktutvikling og markedsføring. Iversen har lang erfaring fra ledelse av industriell virksomhet. Han er nå ansatt som administrerende direktør hos Svindland AS i Sandnes og har før det vært ansatt som administrerende direktør i Serigstad AS og som konserndirektør i NOHA-gruppen. Han har også vist sterke egenskaper i dialog med andre mennesker og har uttrykt en klar motivasjon i forhold til de spesielle utfordringer som Allservice og attføringsbedriftene står overfor.

Geir Stumpe

Ny selger hos
Vestec AS

Geir Stumpe er 34 år og har begynt som selger hos Vestec AS. Stumpe skal ha ansvar for rengjøringsmaskiner, håndverktøy og elektroverktøy. Han

har bakgrunn fra dagligvarebransjen hvor han har jobbet som butikksjef de senere år. Vi ønsker Geir velkommen på laget!

Christer Larsen

Ny konsulent hos Adecco Information Technology

Adecco Information Technology ønsker Christer Larsen velkommen som ny medarbeider. Christer Larsen er nylig ansatt som konsulent her ved kontoret i

Stavanger, der vi tilbyr spennende jobbmuligheter for våre kandidater. Adecco Information Technology er totalleverandør av bemanningstjenester innen drift, support, utvikling, system, sikkerhet og ledelse. Våre kunder er ledende konsulent-, programvare- og telekomselskaper, samt øvrige selskaper med behov innen IKT. Adecco IT har kontorer i Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim. Adecco er Norges største bemanningsbyrå og kom på 8' plass i "Best Place to Work" konkurransen for 2009.

Arvid Bjarne Høyland

Ny fabrikkssjef i Østraadt Rør AS

Betongvare-fabrikken på Sviland, har ansatt Arvid Bjarne Høyland som ny fabrikkssjef. Arvid Bjarne Høyland er 47 år og er fra Ualand i vakre Lund. Han er gift og har tre barn. Arvid er utdannet land-

bruksmekaniker, og startet i arbeidslivet som mekaniker på person og lastebil. Han kommer til Østraadt Rør fra Orkla-eide Stabburet, hvor han har arbeidet de siste 22 årene. I Stabburet gikk Arvid gradene fra mekaniker til teknisk sjef. Deretter fulgt ti år som fabrikkssjef på Stabburet sin juicefabrikk på Ualand. Han var i en periode teknisk sjef og senere fabrikkssjef for Stabburets flatbrødfabrikk på Vigrestad. I tillegg til sin tekniske grunnutdannelse, har Arvid gjennomført en rekke kurs innen ledelse, økonomi, kvalitet og HMS.

Nils Olav Nergaard, viseadm. dir. Bouvet

Samarbeidet med Mosaïque begynte så smått mot slutten av 2002, rett etter at vi etablerte oss i Stavanger. De siste årene har Mosaïque vært vår hoved samarbeidspartner innenfor rekruttering, og siden 2007 har de rekruttert mellom 20 og 30 nye medarbeidere årlig. Det sier seg selv at vi er veldig godt fornøyd med samarbeidet.

Mosaïque har også bidratt til å utvikle lederne våre innen området rekruttering, og de bygger kontinuerlig forståelse for hva som skal til i de ulike sammenhengene. Jeg må si at vi trives veldig godt sammen!

”Mosaïque har bidratt sterkt til vår suksess ved å rekruttere de beste konsulentene”

MOSAÏQUE Headhunting

EN KLOK INVESTERING

Verkgaten 62, 4013 Stavanger. Telefon 51 85 41 60.
E-post: info@mosaïque.no • www.mosaïque.no

STØRST UTENFOR OSLO

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter på Jæren og i Ryfylke.

Priser 2009: (størrelser angitt med BxH)

Helside: (utfallende) 210x297 mm, 186x270

Halvside: 186x134 mm (ligg.)

Kvartside: 186x65 mm (ligg.)

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

Kr. 17.850.-

Kr. 10.500.-

Kr. 5.750.-

For mer informasjon kontakt:

Helge Gunnar Nesse på telefon: 51 51 08 85 eller 952 16 622 eller e-post: nesse@stavanger-chamber.no.

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er 17. august

Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

HØSTEN 2009 ROGALAND TEATER

Se våre hjemmesider for mer informasjon om høstens forestillinger og registrer deg for å motta vårt nyhetsbrev. Obs: alle typer billetter kan nå kjøpes på nett.

www.rogaland-teater.no

Billetter kan også bestilles på e-post: billettsalg@rogaland-teater.no og på telefon 51 91 90 90.